

Pred volitvami v delavske svete

Pred nami so volitve organov upravljanja po naših podjetjih. Se dobrih 20 dni nas loči od dneva, ko bodo v vseh tovarnah, rudnikih in drugih delovnih sprejeti važno in odgovorno funkcijo novi člani delavskega sveta. Vsi tisti, ki so bili v preteklem letu izvoljeni bodo sedaj odločili precejšnjo breme s svojih ramen, zlasti vsi tisti člani, ki so v delavskem svetu največ delali. Na drugi strani pa bodo dosednji upravitelji imeli v tekočem letu važno nalogo, da bodo s svojimi izkušnjami pomagali novo izvoljenim članom, da bo delo v delavskem svetu potekalo še bolj urejeno in uspešno kakor v preteklem letu.

Volitve delavskih svetov so v zgodovini gospodarjenja v naših podjetjih važen dogodek in morajo biti temu primerno izvedene tudi vse predpriprave. V nekaterih primerih delavski sveti niso na posebnih sejah razpravljali o teh volitvah, imamo celo primere, da so to tako važno zadevo obravnavali pod točko »razno«. Premalo važnosti so posvetili izvolitvi članov volilne komisije in komisije za sestavo volilnih imenikov in mnogokje niso pretresli ali je sedanje število delavskega sveta sorazmerno potrebam in nalogam podjetja, temveč so v večini primerov zadržali lanskoletno število. Imamo primere, kjer delavski svet volilnim komisijam ter komisijam za izdelavo volilnih imenikov niso izdali predpisane odločbe in celo niso volitve razglasile s tem pravnim aktom. Volilne komisije do sedaj še niso povsod sprejele in potrdile kandidatne liste, niso z odločbo imenovali volilnih odborov, skratka tudi formalni pti niso dali ponekod tistega poudarka, kakršnega zahteva volitev tako važnega organa kot je ravno delavski svet.

V večini podjetij je, kakor tudi v lanskem letu, postavljena samo ena kandidatna lista, s čemer so delovni kolektivi že vnaprej, zlasti tam kjer je kandidatna lista popolna, onemogočili izbiro drugih, morda boljših kandidatov kakor pa jih je predlagala samo ena skupina članov kolektiva. Volivci namreč ne morejo pripisovati novih kandidatov, ker jim to predpisi ne dovoljujejo, drugih kandidatnih list in s tem druge izbire nimajo in je torej že vnaprej določeno, da bodo v delavski svet izvoljeni samo tisti člani, ki so na popolni kandidatni listi brez oziroma na to, koliko glasov bodo dobili. V vseh takih primerih člani kolektiva — volivci ne bodo mogli izraziti svoje volje in nimajo prave izbire. Pri izvolitvi kandidatov v upravni odbor se bo verjetno, v kolikor o tem po podjetjih ne bodo razpravljali, ponovila lanskoletna napaka, da so bili v mnogih primerih v večjem številu zastopani delavci iz stranskih obratov, kakor pa iz matične dejavnosti. Tako sorazmerje mora nujno vplivati tudi na pravilno delo in odnos do zadanih nalog, ki jih izvršuje upravni odbor na škodo matične dejavnosti. Pri tem je potrebno poudariti določilo temeljnega zakona, da namreč ni nujno, da so člani upravnega odbora tudi člani delavskega sveta, temveč se v ta organ lahko volijo vsi delavci in uslužbenci, člani kolektiva seveda s pripombo, da mora odnos med delavci in uslužbenci biti 3:1 in da od starih odbornikov ne sme ostati več kot ena tretjina.

Glede volitev se sedaj ne da mnogo popraviti. Važno pa je to, da bodo delavci v tem času do volitev dobro pretresli kvaliteto predlaganih kandidatov in da bodo na dan volitev glasovali res samo za najboljše izmed predlaganih.

Po izvršenih volitvah bo za podjetje prav gotovo eden od najvažnejših dogodkov, ki v nobenem primeru ne sme imeti formalni, temveč predvsem gospodarski značaj, t. j. primopredaja upravljanja podjetja novemu odboru oziroma delavskemu svetu.

Res je, da navodila za izdelavo bilance še niso izdana, vendar pa naj člani delavskega sveta in upravnega odbora kljub temu zahtevajo od starega odbora podrobne podatke in analizo o celotnem stanju, v katerem se podjetje nahaja. Delavski svet mora imeti točno sliko o dosedanjem poslovanju in življenju podjetja. Sprejeti mora čiste račune, da ga pri svojem bodočem delu ne bodo ovirale težave, ki so posledica pomanjklivosti starega odbora. Delavski svet, zlasti upravni odbor, kot njegov izvršilni organ in direktor podjetja pa morajo vedeti, da člani starega upravnega odbora ne bodo dobili razrešnice vse do tle, dokler jim pristojni organ ne bo potrdil bilance podjetja.

Izkoristimo ta čas predvolilne in volilne dobe za to, da bomo vsem članom delovnega kolektiva še enkrat pojasnili važnost vseh dogodkov in podjetju in da bodo preko članov delavskega sveta in zlasti preko sindikalne organizacije vsi seznanjeni s stanjem, v katerem se nahajajo ter bodo na podlagi tega lahko sodelovali kot kolektivni organ v bodočem gospodarskem letu.

POPRAVEK

V št. 9 z dne 7. marca 1953, str. 3 v članku Turistični in prometni problemi Zg. Savinjske doline beri v drugem stolpcu pod točko d) »rekreativnega« namesto reaktivnega.

Savinjski vestnik

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI MESTA CELJA, OKRAJEV CELJA-OKOLICE IN SOŠTANJA

CELJSKA MLADINA JE NAVDUŠENO SPREJELA DELEGATE S V. KONGRESA

V torek, dne 10. marca se je pred poslopjem »Union« zbrala malone vsa celjska srednješolska in delavska mladina, ki je čakala na prihod delegatov z Mladinskega kongresa. Cim so delegati prišli, so člani LMS navdušeno vzklikali kongresu, organizaciji Ljudske mladine in delegatom.

Zbrano množico mladine sta pozdravila delegata MK LMS in OK LMS, ki sta v kratkih besedah opisala svoje vtise s kongresa in na kratko objasnili delo in sklepe kongresa ter pozvala mladino Celja k še večjemu navdušenju za delo in procvit domovine in njihove bodočnosti.

V. kongres LMJ predstavlja novo obdobje v našem mladinskem gibanju. Na njemu je zopet prišlo do izraza bratstvo in enotnost mladine Jugoslavije. Ze od samega začetka je dajal vtis velikega zbiranja in odražanja borbenosti naše mladine. Na njemu je bilo okrog 1200 delegatov, ki so zastopali 13.455 osnovnih mladinskih organizacij, v katerih je včlanjeno 1.571.000 mladincev in mladink. To predstavlja ogromno večino naše mladine. Ta mladina je dala v preteklosti velike žrtve v izgradnji po vojni upoštene domovine. Zato je sprejela zaslužen priznanje in bila odlikovana do sedaj že s tretjim odlikovanjem »Ordenom socialističnega junaka«. Odlikovanje je izročil tovariš Djilas v imenu Zveznega izvršnega sveta in v imenu Predsednika Republike.

Kongres je živo razpravljal vse probleme mladine in v tej analizi prinašal resolucije, v katerih se zahteva še vztrajnejše delo in odstranitev napak, ki se pojavljajo v današnjem procesu razvoja in odnosih do mladine sploh in med mladino samo. V resoluciji o učenih v gospodarstvu je rečeno: »Vzganjanje, šolanje in osiguranje boljših materialnih pogojev življenja učencev v gospodarstvu mora biti skrb vse družbene skupnosti, ki je odgovorna za plemenito vzgajanje delavskega podmladka — nosilca nadaljnje izgradnje socialistične družbe.« Resolucija o mladini ha vasi govori o sistemu vzgajanja in izobraževanja kmečke mladine. V pismu kulturno-prosvetnim delavcem je pa poudarjeno, da tudi oni pomagajo mladini, da v šoli in izven nje organizira bogato in raznovrstno politično in družbeno življenje, ki bi tvorilo celino njune vsestranske vzgoje.

V. kongres LMJ je vzbudil veliko po-

zornost ne samo pri nas, ampak tudi v svetu, kar dokazuje veliko število delegacij na kongresu in pozdravnih pism, ki jih je kongres sprejel od raznih mladinskih organizacij, ki svojih delegacij niso mogle poslati. V resoluciji o mednarodnem sodelovanju Ljudske mladine je poudarjeno, da Ljudska mladina danes sodeluje z demokratičnimi mladinskimi organizacijami Evrope, Severne in Južne Amerike, Bližnjega Vzhoda in Jugovzhodne Azije, kot tudi z vsemi nacionalnimi unijami študentov izven kominformovskih dežel in Frankove Španije. Nas posebno veselijo postavljanje kontakta z mladinsko socialistično internacionalo in z večino socialističnih mladinskih organizacij.

Besede inozemskih delegatov so izražale želje za toplo sodelovanje z mladino Jugoslavije, saj prikazujejo mladino Jugoslavije kot simbol svojih težnj in enotnosti. Poudarjajo vso naklonjenost in simpatije do mladine Jugoslavije.

V. kongres je odločil tudi, da LMJ v celoti pristopi k Socialistični zvezi delovnega ljudstva Jugoslavije. Tov. Neorici je pri tem dejal, da je s tem Ljudska mladina v bistvu isto, kar je doslej bila — eden od najbolj borbenih delov Ljudske fronte Jugoslavije. Danes mora ona biti še več, ker se je vloga Ljudske fronte znatno spremenila.

Na kraju je poudarjeno, da mora Ljudska mladina svojo dejavnost usmeriti predvsem na krepitev enotnosti mladine, kar je ena od osnovnih nalog mladine Jugoslavije.

Z viharno manifestacijo na kraju kongresa in s pesmijo »Družje Tito, mi ti se kunemo« so se delegati zaobljubili, da bodo sklepe V. kongresa dosledno izvajali.

2.247.857 dinarjev

so do 9. marca zbrali delovni ljudje okraja Celje-okolica za pomoč nizozemskim poplavljenecem.

Se je čas, da se odločite za prispevek, tisti pa, ki ste se že, nakažite znesek čimprej.

Sprejet je proračun Mestnega ljudskega odbora za leto 1953

Pretekli četrtek je bil na skupnem zasedanju Mestnega ljudskega odbora in Sveta proizvajalcev sprejet proračun za leto 1953. Proračun za letošnje leto je na videz, kar se številke tiče, veliko večji od lanskega. To je zaradi tega, ker je v letošnjem letu veliko ustanov prišlo pod upravljanje MLO, ki pa so do lani bile započene še v republiškem proračunu. Proračun za letošnje leto znaša 229 milijonov in 381.000 din dohodkov in prav toliko izdatkov. Del dohodkov (26 milijonov) bo prispevek republiške vlade, del dohodkov, ki zaenkrat še nimajo realne postavke, pa bo MLO črpal iz presežene akumulacije podjetij.

Proračun za letošnje leto je tako ozko stisnjen, da ni v njem niti najmanjše vsote za kakršna koli investicijska dela. Le-ta so odvisna od rešitve problema, ki je nastal v zveznem merilu v pogledu pravic mestnih in okrajnih ljudskih odborov do presežene akumulacije. O tem je dnevni tisk že pisal in ne preostaja nam drugo, kot da optimistično pričakujemo ugodne rešitve tega perečega problema. Kajti v primeru, da bi ostalo pri sedanjem položaju, ki ga je povzročil posez Narodne banke v gospodarsko politiko, bi Celju od presežnih akumulacij ostalo le dobrih šest milijonov za investicije, ali bolje rečeno, za troje stanovanj.

Z NAJVEČJIMI VSOTAMI RAZPOLAGA SVET ZA LJUDSKO PROSVETO IN KULTURO

Vsa leta doslej je imelo ljudsko zdravstvo največji delež v proračunu. Sedaj pa, ko je del zdravstvenih ustanov postal samostojnih, se je v tem pogledu postavka zmanjšala. Nasprotno pa je zrasla pristojnost Svetu za prosveto in kulturo. Vse šole in prosvetne ustanove na področju MLO Celje, mora financirati sedaj MLO. Svet za prosveto in kulturo bo letos razpolagal s 66 milijoni in 602.000 din. MLO je vsem svetom določil le razmerje na osebnih izdatkih posameznih ustanov, ki so ugotovljeni na osnovi prevred in na materialne izdatke.

V razpravi so ljudski odborniki potrdili predlog, da bi šole za materialne izdatke ne bile več tako strogo vezane na odobritve sveta, marveč bi po šolah upravitelji o materialnih izdatkih odločali sami.

Odborniki so izglasovali tudi predlog, da bo uporaba proračunskih rezerv, ki

so bile razbite že na posamezne svete, morala biti potrjena in odobrena od MLO, to se pravi, da bo o tem odločala skupščina.

NAD 45 MILIJONOV ZA SOCIALNO SKRBSTVO...

Mesto Celje vzdržuje vrsto socialnih ustanov, ki pa kljub temu, da ne dosega potreb, terja velike izdatke. To so otroški domovi, internati, mlečne kuhinje, dom onemoglih, zdravniški, pogrebni stroški in podpore socialno ogroženih itd. Samo za zdravniške stroške socialno ogroženih je predvideno nad 10 milijonov. Ta vsota je tako velika zaradi tega, ker pod brezplačno zdravniško oskrbo prihajajo vse porodnice, vsi mali otroci in tuberkulozni, venerični in infektivni bolniki ne glede na socialno in gnotno stanje.

Odborniki so v razpravi ugotavljali visoke izdatke v dečjih domovih. To vprašanje bomo obrazložili kdaj pozneje, kajti verjetno bo vse čitatelje zanimalo zakaj stane en sam otrok v mladinskem domu okoli 58.000 din letno.

... IN 15 MILIJONOV IN POL ZA ZDRAVSTVENO ZAŠČITO

Kljub temu, da so večje zdravstvene ustanove kot bolnica, postale poljaša s samostojnim finansiranjem, je vendar še vprašanje, če bo mogoče bolnico prepustiti popolnoma sami sebi. V tem primeru bi prej ko slej trpel tisti, ki je najmanj kriv — bolnik. Tu je treba vzeti v perspektivi plan eventualne subvencije. Tudi morebitni izbruh epidemij je v proračunu nemogoče »planirati« in če bi do tega prišlo, bi sredstva za omejevanje bolezni morali vzeti iz proračuna.

Imamo pa še vseeno vrsto zdravstvenih ustanov, ki jih vzdržuje družba kot na primer: Sanitarna inspekcija, Zdravstveni dom, Okrajni antivenerični dispanzer, Okrajni higienski zavod itd.

SREDSTVA DRŽAVNE UPRAVE IN JAVNE VARNOSTI

Nekaj manj kot 71 milijonov in pol je predvidenih za državno upravo. Nad polovico teh sredstev bo MLO koristil za vzdrževanje komunalnih naprav. Za ta dela je določenih 40 milijonov in 788.000 din. Ker pa je skupščina sklenila združiti Svet za komunalne zadeve s Svetom za gospodarstvo, je v določilih o odnosu MLO do komunalnih uslužnostih podjetij prišlo do koristne reorganizacije, ki jo pa pričujemo posebej.

Poleg komunalne dejavnosti je milijon dinarjev določenih za urbanistično izmero mesta, medtem ko ima komunalna dejavnost posebej določeno rezervo v višini 4 milijonov, ostali koristniki tega dela proračuna pa imajo manjšo rezervo v višini milijona in pol.

Javna varnost z izdatki za Protiletalsko zaščito in podporo gasilskim društvom ima na razpolago 29.854.000 din.

Odborniki mestnega ljudskega odbora in odborniki sveta proizvajalcev so predložili proračun za leto 1953 sprejeli in potrdili dokončni zaključni račun za leto 1951.

Razprava in sprejetje družbenega plana je bila po krajšem poročilu predsednika Gospodarskega sveta tov. Građišnika, ki je obrazložil trenutno nejasno stanje glede participacije in presežene akumulacije podjetij, preložena na čas, ko bodo o tem lahko konkretno govorili.

V TEKSTILNI TOVARNI »VOLNA« V LAŠKEM PRIPRAVLJANO TEČAJ ZA VIŠKO KVALIFICIRANO DELAVCE

Izptiti, ki jih bodo v smislu novih navodil polagali industrijski delavci zlasti za naziv visoko kvalificiranega delavca, bodo zahtevali precej znanja in torej tudi precej predpriprav. Snov iz predvidenih predmetov bo potrebno temeljito obdelati in delavci bodo pri tem potrebovali stalne in široke pomoči strokovnjakov v podjetjih.

V »Volni« v Laškem so se odločili, da bodo organizirali tečaj za pomoč delavcem, ki bodo polagali izpit za višjo kvalifikacijo. Tečaj bo trajal 4 do 5 mesecev. Obdelali pa bodo po programu vso snov, ki jo bodo rabili kandidati pred izpitno komisijo in še posebej pri delu v nazivu, ki ga bodo pridobili.

Ta ukrep pomoči zainteresiranim delavcem v »Volni« v Laškem je prav gotovo hvale vreden in bi lahko služil tudi drugim podjetjem, ki k temu delu še niso pristopila, kot lep primer tovarištva in smisla za napredek delavstva.

14. marec 1883

To je bil mož; sodite ga po vsem, ne bom mu videl več enakega.

(Shakespeare)

14. marca 1883 je človečanstvo obubožalo za življenje moža, ki je vsak utrip svojega srca posvetil delavskemu razredu in mu daroval sleherni približ svoje silne misli.

Pred 70. leti je umrl Karl Marx, utemeljitelj znanstvenega socializma in pisec epohalnega, nesmrtnega dela — Kapital.

Tiho londonsko pokopališče v Highgateju je sprejelo v objem revolucionarja, avtorja — komunističnega manifestata — in parole, ki je pretresla in pretresa svet do temeljev — Proletarci vseh dežel, združite se! Geslo, ki je vedno mlado in vedno enako čudovito po vsebini.

Čudovit je človeški lik moža, ki mu delavski razred in človeštvo toliko dolgujeta, da se bo, dokler bo živel klanjal njegovemu spominu. Po svojih delih je postal nesmrten, kot človečanstvo, katerega najboljšemu delu — delavskemu razredu — je posvetil vse svoje moči.

Vsa njegova dela, kljub znanstvenosti, preveva izvirna in globoka ljubezen do ponižanih in razžaljenih, so ena sama himna delu, ki je rodilo in ustvarja človeka. Ljubil je pravico in svobodo, veroval v dostojanstvo človeka in sovražil nasilje in vsako izkoriščanje. Tih in skromen, kot vsi genialni ljudje, je znal povzdigniti glas in z vsem svojim ognjem braniti interese proletariata. Ni posvečal svoje moči samo prihodnosti, tudi sodobnosti je našla v njem strastnega in aktivnega delavca. Bil je prvi, ki se je postavil na stran oboževane Komune in besno zasledovalih komunarov ter nastavljal čelo sfanatizirani reakciji na pohodu.

Njegov osebni življenjski je bilo veren odsev njegove občečlovečanske dejavnosti. Dejanja ga niso ločila od besed! Topel do soljudi, izredno delaven, vedno pripravljen pomagati, čudovit do svojih bližnjih in iskren ter zvest prijatelj. Nikoli ni maral biti kaj dru-

gega kot človek, ki spoštuje delo in ljubi tistega, ki delo opravlja. Nikoli kaj drugega kot človek, ki je dosleden svojim idealom in do skrajnosti konsistenten.

Karl Marx je nadaljeval in genialno zaključil tri glavne idejne struje XIX. stoletja: klasično nemško filozofijo, klasično angleško politično ekonomijo in francoski socializem. Vse vrednote, ki jih je človeštvo v teku svoje zgodovine ustvarilo, vrednote, ki so pomenele vsakokratni kakovostni skok v razvoju, je zbral, jim dal za dediča proletariata in jih uporabil v impozantni, brezprimerni stavbi znanstvenega socializma — marksizma. Odlučil je vse tisto, kar so reakcionarna gibanja antagonističnih epoh prevrednotila oziroma prikrojila svojim regresivnim razrednim interesom. Zakoni družbenega razvoja, ki jih je Marx odkril in utemeljil, najdejo potrdilo in odgovor v vsakodnevem življenju — ne glede na

okvir — in dajejo silno precizno prizmo presojanja, merjenja in vrednotenja, ki daje delavskemu razredu nepremagljivo orožje. Proučevanja njegovih nauk in jih znati uporabljati v specifičnosti položaja, je osnovni ABC borečega se proletariata brez oziroma ali stoji pred ali po zmagoviti revoluciji. To je ključ uspeha. Receptirane poti v socializmu ni! Poti je dosti, samo cilj je eden in človeštvo mu je vedno bliže. Marksova ideja, ki so si jo osvojile množice, je postala sila, ki v absolutnem merilu nima primere.

Ce le kdo, smo se mi, Jugoslovani oddolžili spominu tega velikega genialnega misleca.

Marx je doživel sijaj in poraz pariške komune. Doživel in čutil krik pariških predmestij — tovarne delavcem. Čutil in vedel, da je to neizbežna zakonita nujnost. Vendar uresničenje tega ni doživel. Pariško Komunio je ubila bestialnost podivjane buržoazije. Veliki oktober pa — obetal je za Lenina le še korak do tega cilja — za despotijo kaste birokratov, ki je iz prve dežele socializma napravila jetnišnico.

Le mi, Jugoslovani, gradimo deželo demokracije in socializma. Deželo, kjer ljudje niso številke kartotečnih listov. Država odмира, tovarne upravlja in dobrine razdeljuje fisti, ki jih ustvarja. To je naša stvarnost! Mogočna afirmacija nauka moža, katerega smrt je pred 70 leti objokoval proletariata vsega sveta.

Kakšna razlika med njim in človekom, ki si je po 70 letih lastil njegov nauk in ga umazal s tiranijo in nečlovečnostjo, da bo še pozne rodove sram izgovarjati oboje imen v isti sapi. Stalin je bil negacija marksizma in njegovo potrdilo. Proletarska revolucija je uspešna le takrat, kadar proletariata neposredno prevzame oblast in se v njej zavestno udeležuje, ter v koraku z objektivnim razvojem zavestno meče raz krov bremena preteklosti.

Pogled na svet

»Umreti treba! to vemo; ljudem je le za čas in za podaljšek dni«. Tudi za Stalina veljavna reč, čeprav so mu zdravniki fiziologi, ki so baje revidirali vse dosedanje pojme o »dolgoti življenja našega«, izali pete s prerokovanjem, da teoretično lahko doživi 150 let. Morda je v tej drobtini tista smešna stran sovjetskega diktatorja, ki smo jih toliko videli po zaslugi radovednih časnika-jev seveda, na histeričnem duceju in eksaltiranem fuhrrerju. Stalin je znal svojo osebo, povišano v boga, obvarovati pred nevarno atako smešnosti, čeprav je zadnja leta njegovo »modro vodstvo« vedno bolj dobivalo vse tragične in komične poteze obeh fašističnih conquistadorjev seveda v večjih ruskih dimenzijah: »razsodnost, k topi zveri si zbežala, pobedastel je človek!« Zdaž leži poražen po neizpros- nem naravnem zakonu, vse zmage, vse veličje, vsi trumfi, pleni in apoteoza, kakor jih je bilo malo v zgodovini, so se skrčili na silgo ozek prostor in na dvojce, troje vrst nagrobnih govorov in zapiskov. Ni ga lista tostran železne za- vese, ki se ne bi bil razpisal o posledicah, ki lahko nastanejo ob diktator- jevi smrti. Tesnoba so tudi poročila iz SZ: bolj kot kdaj, da je treba enot- nosti in budnosti. Informbirojevske ve- ličine ne štedijo s pretiravanji najbolj neslane vrste. Dulos se je spozabil in izrekel: Umrl je največji človek na svetu. Res, velik kompliment iz ust majhnega človeka! Togliatti je skrivil hrbet z osladno kričlico: »Njegovo ime je ljubljeno po vsem svetu, kajti Sta- lin — Mir.« Ni čuda, če je laška faši- stična ireidenta v Trstu tako v komo- lec s tržaško informpartijo! Dolores Ibarruri je lakonično ugotovila: »Nje- gova smrt je največja nesreča za VKPb.« Kaj, če ni v tem stavku nekaj zamlančnega? Morda tisto, o čemer je tako jasno spregovorila Eisenhowerja po Dulelsu izročena sožalna brzojavka: »Izrekamo oficijelno sožalje.« Če to prevedemo iz diplomatskega jezika na navaden občevelni jezik, bi se so- žalje čudno glasilo. Če je res, da so ak- cije oboroževalne industrije po njego- vi smrti na svetovni borzi občutno pad- le, nas te groboti ni prav nič sram, kajti z vso svojo strategijo, taktiko in diplomacijo je ta »največji vojskovod- ja vseh časov in narodov« po drugi svetovni vojni pripravil vsemu sve- tu — pokopališki mir. Značilna so tu- di uganjanja, kdo bo naslednik. Prav- zaprav so za ruski narod žaljiva. Nič ne de, če spregovorimo s slovarjem Shakespeara, ki je tako imenitno pri- čaral življenje in smrt mnogih tiranov in nadutih avtokratov: »Cas. oneča- ščen si! Izgubil, (vzhodni) Rom, si žlahtni zarod svoj! Kdo bil dejal bi kdaj za Rim, da v njega obšimnem kro- gu le en mož živi?« Res, vsaka dikta- tura nekje nujno osiromaši narod in deželo. »Vodja in učitelj« 16 republik je mrtev. Le roi est mort (kralj je mr- tev). In od nikoder ni glasu: Vive le roi (živel kralj!). Ali naj ugrabimo po- tem, v kakšnem vrstnem redu so se zvrstili birokratski veljaki v dvorani stebrov? Takle je bil 6. III. vrstni red: Malenkov, Berija, Molotov, Vorosilov, Bulganin, Kaganovič, Svernik, Miko- jan. Med zvoki Chopinove in Beetho- nove muzike se je izmenjala vsakih pet minut maršalska straža, ki so jo prvi držali: Vasiljevski, Budjenij, Ko- njev, Timošenko! Kdo od teh se bo upal na prestol, raz katerega je zdrk- nil »osvoboditelj sveta, nesmrtni Sta- lin«, do katerega ves svet goji »neiz- merno hvaležnost?« Križ je res z dik- taturu, če je obglavljena. Triumvirat? Ne moremo verjeti: boljši en slab go- spodar, kakor trije dobri, ki hočejo vsi hkratu uveljaviti svoj prav. Zato se držimo uganjanja in raje ugotovimo, da z likvidacijo diktatorjevega trupla ni še likvidiran njegov duh, to se pravi, da se bo treba njegovemu duhu še da- lje upirati in ga onemogočiti. Po zad- nih poročilih je naslednik Malenkov, kakor je svet pričakoval. Shakespeare bi rekel: vsak suženj nosi v lastni roki oblast, razrušiti je tujstvo svoje. Cesar ne bi bil volk, če ne bi bil videl, da so Rimljani ovce.

Usoda je muhasta, njen vozni red zmere včasih čudovita kranja. Ali ni svojevrstno naključje, da je ta famo- zna smrt sovpadla z velikim medna- rodnim uspehom Jugoslavije, ki je iz- polnila zgodnje besede velikega Britan- ca v teški borbi vse od leta 1948? Pod- piši anbarske pogodbe kažejo vsemu svetu pot do miru. Volka ne odženeš, če se treseš za zapečkom in žuliš suhe hruške častiljivih tradicij. Treba je pokazati zobe in iskati pomoči pri so- sedu. Pri tem je treba včasih marsikaj pozabiti, biti širokogruden, stvaren. »Združena« Evropa od tega spozna- nja še ni prišla. Namesto da bi se brezna zasipala, se poglabljajo v istem stilu kakor pred 50 ali 30 leti. Otroci novega sveta onstran Atlantika teh sta- rostnih težav tetke Evrope ne morejo razumeti in kakor vse kaže, so se od- ločili, da jo bodo za vsako ceno spravi- li k pameti. Pa bo težko! Toda da bi vsaj nekaj dobre volje pokazal ta hiperkultivirani zapadni svet! Kolikor več je bo, tem manjša bo možnost agre- sije; tem manjša bo nevarnost inform- birojevske pete kolone. Stirje velenar- rodi: angleški, francoski, nemški in italijanski bi se ob vsem tem morali zamisliti in ukrepati.

Pred popisom prebivalstva

Ali ima Celje 25.000 prebivalcev

Neposredno pred velikim popisom prebivalstva nas bo gotovo zanimalo, kako se je Celje razvijalo v zadnjih štiridesetih letih.

Zadnji popis prebivalstva, za katerega so nam znani točnejši podatki, je bil izvršen v Celju leta 1910. Takrat je imelo Celje 8.082 prebivalcev — ali ne- kako eno tretjino današnjega števila. Leta 1931 so našli v Celju 17.255, le- ta 1948 pa 20.829 prebivalcev.

Najnazornejše nam bo pokazala šte- vilo prebivalstva naslednja tabela:

Leto:	Število prebivalcev:
1910	8.082
1931	17.255
1948	20.829
1950	23.192
1952	25.101

Podatki nam pokažejo, kako se je število prebivalstva večalo. Izreden skok od leta 1910 do leta 1931 ni pri- pisovati predvsem naravnemu pri- rastku, temveč predvsem teritorialnim povečavam in še tako zvanemu mehan- skemu prirastku, kar pomeni prese- litve, ki so bile iz leta v leto večje, zaradi izredno hitro se razvijajoče in- dustrije. Povečanje števila prebivalstva je od leta 1941 do 1945 občutno zavrla druga svetovna vojna ter se prične pri- bližno normalen prirastek šele v po- vojnih letih. Naravni prirastek je zna- šal leta 1931 90 oseb, povprečni letni naravni prirastek v zadnjih letih pa znaša 252 oseb, mehaniški prirastek pa povprečno 356 oseb letno. Največji na- ravni prirastek je bil leta 1950, in si- cer 369 oseb, največji mehaniški pri- rastek pa leta 1951, ko je znašal 405 oseb. Za prihodnja leta lahko računamo, da se bo naravni prirastek povečal, me- hanski pa malenkostno znižal. Po tem računu bi imelo Celje v sedanjem ob- segu 30.000 prebivalcev leta 1960.

Zaenkrat nas pa zanima današnje stanje, ki nam bo pokazalo ali so sta- tistični podatki od leta 1948 naprej točni.

Po cennitvi bi imelo Celje danes 25.300 prebivalcev, točen rezultat pa nam bo pokazal popis prebivalstva.

Letošnji popis prebivalstva ima tudi nalogo, da poleg točnega števila prebi- valstva ugotovi še točno gospodarsko in socialno strukturo, kar bo brez dvo- ma zelo značilno in bo odraz velikih gospodarskih sprememb, ki so nastale v zadnjih letih. Tudi odnos do vere je danes zelo nejasna zadeva, saj štejejo za svoje pripadnike razne verske skup- nosti vse osebe, ki jih vodijo v svo- jih matičnih knjigah in katere odroj-

stvu niso mogle same izraziti svojega prepričanja. Vsak državljan bo pri tem štetju na povsem demokratičen način izrazil svoj odnos do vere, katerega ob vpisu v matično knjigo ni mogel iz- raziti.

Vse to in še mnogo gospodarstvu in našemu razvoju koristnih podatkov nam bo dalo letošnje štetje, katerega zaradi izrednih pogojev in važnosti nikakor ne smemo podcenjevati, temveč ga mo- ramo smatrati za eno prvih in najvaž- nejših nalog.

NATEČAJ O ŠTEVILU PREBIVALSTVA

V prihodnji številki našega lista bo raz- pisan natečaj z lepimi denarnimi nagradami. Eno vprašanje vam lahko že danes izdamo.

Koliko prebivalcev bo imelo Celje dne 31. marca 1953?

Druga vprašanja, nagrade in pogoje pa bomo objavili v prihodnji številki našega lista.

Mestna popisna komisija za popis prebivalstva Celje-mesto

Ali že veste?

da je po popisu prebivalstva iz leta 1948 v okraju Celje-okolica:

- ... 122.369 prebivalcev;
- ... 57.103 moških ali 46,7%;
- ... 8.163 žensk več kot moških;
- ... 72.504 kmečkega prebivalstva ali 59,3%;
- ... 49.865 nekmečkega prebivalstva ali 40,7%;
- ... ima najmanjša občina Polje ob Sotli 881 prebivalcev;
- ... ima največja občina Slovenske Konjice 6.939 prebivalcev;
- ... gostota prebivalstva v okraju 81 prebivalcev na kvadratni kilometer;
- ... najbolj naseljena Skofja vas s 150 prebivalci na kvadratni kilometer;
- ... v okraju okoli 9% vsega prebi- valstva Slovenije;
- ... vsaka 11. družina v okraju naro- čena na »Savinjski vestnik«;

Kakšne so spremembe v strukturi prebivalstva od leta 1948 do danes nam bodo pokazali podatki na podlagi po- pisa, ki se bo vršil po stanju med 31. marcem in 1. aprilom letos.

Predpriprave za popis vodi v okviru okraja 10 članska okrajna popisna ko- misija s predsednikom okraja na čelu in 225 članov občinskih popisnih ko- misij.

Pri popisu pa bo sodelovalo še 795 popisovalcev in 20 okrajnih instruk- torjev.

Z. L.

Proslava praznika naprednih žena v Celju

Razen večjega števila proslav na robu mesta, so celjske žene praznovala me- narodni praznik žena tudi s centralno slavnostno proslavo dne 6. marca v Na- rodnem domu. Proslava je uspela tako v politično-vojnem, kakor tudi v kul- turnoumetniškem pogledu in jo je s tega ozira vredno opisati z več be- sedami.

Uvodno besedo je imela predsednica MO AFŽ tov. Anica Urbančičeva, ki je med drugim dejala: »Bilo bi napak proslavljati Dan žena samo kot nekaj ma- terinski dan, izgubljačo se v sentimen- talnosti in frazah o svetosti materin- skega poklica. Res je, da je materinstvo ženi najnaravnejši in v večini primerih glavni poklic, ne pa edini.«

Podoba žene, kakršna naj bo v naši socialistični družbi, je zasnovala živ- ljenje, izoblikovala pa jo je borba. Do- bro vemo, da so morale v stari Jugo- slaviji, t. j. v kapitalističnem sistemu, žene prepuščati otroke samim sebi in se udinjati v najrazličnejših, celo v poni- ževalnih službah, če so hotele, da niso otroci shirali od gladi. Tem ženam po- klino delo ni bilo v zadovoljstvo, pač pa je v njem toliko zrasla razredna zavest, da so spoznale, da se morajo z močom ob strani boriti za golo pravico do življenja in tako postale v vseh štrajkih in uporih najrevolucionarnejši element. To spoznanje je vodilo ženo na barikade in s puško v roki tudi v vrste narodnoosvobodilne vojske.

Žena je začutila, kolikšna je kot človek pomembnejša in koristnejša, če dela za skupnost, kot pa če se izgublja v oz- kem gospodinjanskem krogu, začutila je, da je njena gospodarska neodvisnost samo v korist njenemu ugledu v dru- žini in tudi odnosom do moža.

Povsem naravno je, da postane žena, ki je možu sodelavec v tovarni in v uradu, njegov tovariš tudi v javnem življenju. Toda kje je vzrok, da je od 39% leta 1946 v LO izvoljenih žena padlo razmerje na 12%, po čemer mo- remo trditi, da so žene v javnem, po- litičnem in gospodarskem življenju manj upoštevane? Poiščimo vzrok naj- prej pri ženah samih. Marsikatera, ki je bila med NOB zelo aktivna, se je umak- nila, ker se ji je morda zgodila kaka krivica, namesto da bi se za to pra- vico, n. pr. za delovno mesto borila, kakor se je znala boriti prej. Po drugi strani je nekatere žene do kraja utru- dila prevelika zaposlenost s poklicnim, javnim in gospodinjanskim delom. Ker gospodinjstvo in družina nista prenesla tolikšne ženske odsotnosti, se je žena

žrtvovala in se vrnila med stene svo- jega doma.

Razlogi torej, ki so nekatere žene od- vrnili od javnega življenja, so v ne- katerih trenutkih razumljivi. Niso pa razumljiva niti opravičljiva stališča podjetij, kjer žene odpuščajo iz službe, češ da je njih delo manjvredno ali pa, da žena lahko ostane doma, ker mož zasluži. Ob sestavljanju kandidatih list so žene imenovali na zadnjih me- stih in se je moglo predvideti, da bodo ob volitvah izpadle. Delavci, ki so kan- didatne liste sestavljali, so že v prin- cipu odrekli ženam enakopravnost, to se pravi, da se niso ravnali po socia- lističnih načelih, za katere so se borili. In tretjič so predlagane žene čisto same odklanjale kandidature, to se pravi, da so izgubile samozavest, odnosno da je zavednost naših žena v določenih trenutkih popustila.

Governica je zaključila s pozivom, da moramo prav v Zvezi socialističnih de- lovnihi ljudi dvigati ugled žene tudi kot javne delavke. »Žena s pravilnim od- nosom do današnje stvarnosti more biti naprednemu možu dobra tovarišica in svojim otrokom prijateljica in sveto- valka tudi potem, ko so že zapustili dom in začeli samostojno življenje.«

Kulturnoumetniški del proslave so izpolnili godalni orkester »Ivan Can- kar« pod taktirko tov. Dušana Sanci- na, članica »Svobode« tov. Erika Kozo- derec kot solopevka, članica Mestnega gledališča tov. Bogdana Vrečkova kot recitatorka ter mešani pevski zbor »France Prešern« pod vodstvom Jureta Vrežeta. Kljub temu, da je ta program obsegal v glavnem ponovitve s prejš- njih nastopov, je spričo dovršenega iz- vajanja vtisnil proslavi pečat slovesno- sti in redkega umetniškega užitka.

Med proslavo je sekretar MK ZKS tov. Olga Vrabčičeva razdelila 30 že- nam plakete v priznanje za njih po- žrtvovalno delo na fronti socialističnih žena.

G. G.

Na Dolgem polju

Ob nabito polni dvorani SSD Kladivar je pretekli četrtek popoldne potekal lep in pester spored, namenjen v čast pra- zniku delovnih in naprednih žena.

Tov. Marica Frece je v svojem iz- črpnem in nazornem govoru prav jasno podala stališče tudi naše jugoslovanske žene in nje mesto v človeški družbi na vseh poljih udejstvovanja.

Učiteljica L. osnovne šole iz te četrti pa so izvajale pretežni del programa s

Zadružniki so za močno zadrugo, poslovodja je pa proti

Lanskoletni uspeh nekaterih kmetij- skih zadrug v celjskem okraju je bil presenetljivo lep. Sedemdeset zadrug, kolikor jih je bilo do konca prejšnjega meseca pregledanih, je ustvarilo nad 81 milijonov dinarjev čistega dobička. Računamo, da bodo vse zadruge v celj- skem okraju imele skoro 100 milijonov dinarjev dobička. Med njimi so tudi takšne, kot sta Vitanje in Skomarje, ko je vsaka od njiju dosegla kar po 10 in 11 milijonov čistega dobička. Ne- katere poslujejo celo brez najetega kre- dita, torej že z lastnimi sredstvi.

Prav to je bil tudi eden glavnih vzro- kov, da je bilo zanimanje za letošnje občne zbornice med zadružniki še posebno veliko in da so bili tudi občni zbori vsepovsod nadvse dobro obiskani. Za- družniki so živahno razpravljali o de- litvi dobička ter za kakšne namene ga bodo uporabili. V večini primerov so ta sredstva namenili za obnovo kmetij- stva ter za pospeševanje kmetijske pro- izvodnje. Velik del dobička bo torej uporabljenega za investicije v kmetij- stvu.

Tam, kjer so prav tako stremeli po- večati in izboljšati kmetijsko proiz- vodnjo, od katere naj bi imeli koristi predvsem zadružniki neposredno, po- sredno pa tudi vsa skupnost, so začeli resno razmišljati o združitvi dveh ali treh zadrug v gospodarsko močnejšo zadrugno enoto. Spoznali in sprevideli so, da ni glavni in osnovni smoter kme- tijske zadruge ukvarjati se le s trgo- vino, ki je tudi v minulem letu pri- nesla sorazmerno nizek dobiček, ampak je bolj koristno, čimbolj razviti de- javnosti pospeševalnih odsekov.

Razen Kmetijske zadruge Skalce in Konjice, ki sta se namenili združiti v eno zadrugo, so podobno sklep na svojih rednih letnih občnih zborih spre- jele tudi zadruge: Rifengozd, Rečica, Marija Gradec in Vrh. Pobudo za to združitve so dali zadružniki Kmetijske zadruge Rečica. Sklenili so, da se zdru- žijo v novo združeno zadrugo Laško.

Minulo nedeljo so se zbrali zadružniki vseh štirih zadrug na ustanovni občni zbor nove kmetijske zadruge. Vse je bilo skrbno pripravljeno za ta zbor. Pripravila se je večina dobromislelih zadružnikov, pa tudi skupina — peščica tistih, ki jim ta združitve in enotnost zadružnikov ni šla v račun. Tej skupini sta poveljevala dva »junaka« — raz- bijača zadrugne enotnosti, sam poslo- vodja Kmetijske zadruge Rečica Lipi- čnik in Babič.

Občni zbor je izvolil 13-članski upravi- ni in 5-članski nadzorni odbor. Sestav- ljajo ga najboljši zadružniki vseh biv- ših kmetijskih zadrug. Predsedniško me- sto v upravnem odboru je zasedel iz- kušen, star zadružnik tov. **Lešnik Alojz**, ki je v Kmetijski zadrugi Rečica zlasti v minulem letu zabeležil pomembne uspehe in postavil zadrugo s svojim ne- sebičnim delom na trdne in zdrave go- spodarske temelje.

S tem, da je občni zbor izbral prav tovariša Lešnika — torej Rečičana za predsednika, je najbolj krepko odgo- voril Lipičnikovim in Babičevim natol- cevanjem; vsem tistim, ki so njunim parolam nasledili, pa dokazal, da ni šlo nikomur za komandne položaje, kakor sta te govorice širila Lipičnik in Babič.

Več kot jasno je lahko danes vsakomur, če je šlo komu za komando in proste roke, sta to bila prav poslovodja Li- pičnik in Babič. Le njima to ni šlo v račun. Bala sta se, da bodo zaradi tega okrnjeni njeni skupni poslovni inter- esi. Zato sta se zaklela, da za vsako ceno razbijeta enotnost med zadružniki.

Lipičnik in Babič sta to pot pokazala svoje prave karte. In če komu, zameri- mo to Lipičniku, ko se je kot poslo- vodja zadruge spozabil tako daleč, da je hotel z lažnimi parolami pogaziti že sprejete sklepe. Lipičnik je s tem po- vedal, kdo je in kaj je. Pokazal je, da je vse prej kot dober in zadrugništvu predan poslovodja.

Z vso odločnostjo se bomo tudi v bo- doče borili proti škodljivim pojavom, da bi si zadružni službenci lastili ko- mando v zadrugi ter mimo sklepov upravnega odbora, občnega zbora in zadrugnih forumov vodili svojo, družbi in zadrugništvu škodljivo politiko. Naj- manj pa moremo to trpeti, če se za tem skriva koristoljublje, če uslužbenci vna- šajo z izmišljenimi govoricami zmedo med zadružnike, če rušijo njih enotnost in če hočejo škoditi ciljem vsega za- drugništva. Za take ni in ne more biti mesta v zadrugnem sektorju. Z njimi je treba neizprosno pomesti in jih na- učiti, če se doslej še niso naučili, da se koristim in potrebam skupnosti podre- jajo sleherne koristi posameznika.

Novoustanovljena zadruga bo kljub temu rastla, se razvijala in krepila ter šla svojo pot navzgor, če je to Lipičniku in Babiču všeč ali pa ne. Priprilani smo, da bo novizvoljeni upravni odbor s tovarišem Lešnikom na čelu v polni meri s svojim delom to dokazal; pred- tiste omahljivce, ki so nerazodno in nahujskani pritrjevali, pa postavil na laž vse govorice, ki sta jih škodoželjno širila ta dva »junaka« iz Rečice.

Črt

V Grižah

Organizacija AFŽ v Grižah prav pridno dela na našem terenu. Vsak četrtek poslušajo žene zdravstveno preda- vanje našega požrtvovalnega zdravnika dr. Raszyevica iz Zabukovce. Organizirale so tudi živalni tečaj in tečaj za ročna dela. Nabavile so nov štedilnik in bodo začele s kuharskim tečajem, ki bo trajal vse leto v treh skupinah. Žene — otroške obiskovalke pridno pregledujejo otroke na našem terenu ter vodijo evi- denco o uporabi otroških doklad.

V nedeljo, dne 8. marca 1953 so žene svoj praznik lepo proslavile. Zbiralna akcija jim je omogočila obdarovati sedem partizanskih mamic. Tu je posebno pohvaliti žene iz vasi Zabukovce. Po- polodne ob treh pa je bila uspela pro- slava pri nabito polni dvorani v Grižah. Slavnostni govor je imela tov. Hilda Pfeifer, učiteljica osnovne šole. Govoru so sledile lepe deklamacije in recitacije grške šolske mladine. Tudi pionirji in pionirke odreda »Ivanke Uranjek« so z lepim nastopom pozdravile žene — borke za socializem na vasi. Sledil je lepo uspel nastop ženskega pevskega zbora iz Zabukovce. Zapele so nam nekaj iz- branih pesmi pod vodstvom pevovodje tov. Draga Predana. Pevskim točkam je sledila enodejanka »Šolski nadzorniki«, ki jo je izvedlo društvo »Svoboda«. Pri- reditev je odlično uspela, kar so po-

nik Matevž in zasebni obrtnik — stru- gar Babič Vekoslav. Oba družno sta v zadnjih dneh pred ustanovnim občnim zborom vrgla med zadružnike parolo: »Nočemo biti hlapci Kmetijske zadruge Rifengozd!« Poslovodja Lipičnik je bil celo tako predzren, da je to misel širil in jo propagiral kar v poslovalnici. Po- sledice takšne propagande med neka- terimi lahkovernimi zadružniki, ki so nasledili Lipičniku in Babiču, seveda niso izostale. V Rečici je zato naenkrat za- vladala mlačnost do združitve. Pod takšnim vzdušjem, ki sta ga ustvarila Lipičnik in Babič, so že začeli popu- ščati tudi najbolj iskreni in dobromis- lečni zagovorniki za združitve, čeprav ta razbijaška parola ni imela nobene osnove. Nasprotno: v upravni in nad- zorni odbor novoustanovljene zadruge so bili predvideni tudi štirje najboljši zadružniki s področja Kmetijske za- druge Rečica, ki bi v novem upravnem odboru imeli dovolj prilike, da zastop- ajo interese svojih članov in jih za- ščitijo pred »komando« Rifengozda, ka- kor sta zadružnike strašila poslovodja Lipičnik in Babič.

Z razbijaško akcijo je Lipičnik nasto- pil tudi na ustanovnem občnem zboru. Skozi usta nahujskanih zadružnikov si je na tem občnem zboru še vedno pri- zadeval, da bi obrnil kolo nazaj in da bi do združitve ne prišlo, čeprav je pred tremi tedni že bil izglasovan sklep o združitvi. Njegova podla, družbi in zadrugništvu škodljiva namera pa mu kljub temu ni uspela. Ostal je poražen in občni zbor je šel svojo pot naprej. Demonstrativno je potem s skupino na- huhjskanih »pristašev« zapustil občni zbor, kmalu za njim pa še Babič.

Občni zbor je izvolil 13-članski upravi- ni in 5-članski nadzorni odbor. Sestav- ljajo ga najboljši zadružniki vseh biv- ših kmetijskih zadrug. Predsedniško me- sto v upravnem odboru je zasedel iz- kušen, star zadružnik tov. **Lešnik Alojz**, ki je v Kmetijski zadrugi Rečica zlasti v minulem letu zabeležil pomembne uspehe in postavil zadrugo s svojim ne- sebičnim delom na trdne in zdrave go- spodarske temelje.

S tem, da je občni zbor izbral prav tovariša Lešnika — torej Rečičana za predsednika, je najbolj krepko odgo- voril Lipičnikovim in Babičevim natol- cevanjem; vsem tistim, ki so njunim parolam nasledili, pa dokazal, da ni šlo nikomur za komandne položaje, kakor sta te govorice širila Lipičnik in Babič.

Več kot jasno je lahko danes vsakomur, če je šlo komu za komando in proste roke, sta to bila prav poslovodja Li- pičnik in Babič. Le njima to ni šlo v račun. Bala sta se, da bodo zaradi tega okrnjeni njeni skupni poslovni inter- esi. Zato sta se zaklela, da za vsako ceno razbijeta enotnost med zadružniki.

Lipičnik in Babič sta to pot pokazala svoje prave karte. In če komu, zameri- mo to Lipičniku, ko se je kot poslo- vodja zadruge spozabil tako daleč, da je hotel z lažnimi parolami pogaziti že sprejete sklepe. Lipičnik je s tem po- vedal, kdo je in kaj je. Pokazal je, da je vse prej kot dober in zadrugništvu predan poslovodja.

Z vso odločnostjo se bomo tudi v bo- doče borili proti škodljivim pojavom, da bi si zadružni službenci lastili ko- mando v zadrugi ter mimo sklepov upravnega odbora, občnega zbora in zadrugnih forumov vodili svojo, družbi in zadrugništvu škodljivo politiko. Naj- manj pa moremo to trpeti, če se za tem skriva koristoljublje, če uslužbenci vna- šajo z izmišljenimi govoricami zmedo med zadružnike, če rušijo njih enotnost in če hočejo škoditi ciljem vsega za- drugništva. Za take ni in ne more biti mesta v zadrugnem sektorju. Z njimi je treba neizprosno pomesti in jih na- učiti, če se doslej še niso naučili, da se koristim in potrebam skupnosti podre- jajo sleherne koristi posameznika.

Novoustanovljena zadruga bo kljub temu rastla, se razvijala in krepila ter šla svojo pot navzgor, če je to Lipičniku in Babiču všeč ali pa ne. Priprilani smo, da bo novizvoljeni upravni odbor s tovarišem Lešnikom na čelu v polni meri s svojim delom to dokazal; pred- tiste omahljivce, ki so nerazodno in nahujskani pritrjevali, pa postavil na laž vse govorice, ki sta jih škodoželjno širila ta dva »junaka« iz Rečice.

Črt

trdile navzoče žene s svojim aplavzom.

Proslavi je sledilo zborovanje žena, ki ga je vodila članica izvršnega odbora AFŽ Celje-okolica tov. Marija Razpot- nik. Na zboru so žene živahno razprav- ljale o zakonu o socialnem zavarovanju, ki v členu 67. predvideva ukinitev dru- žinske pokojnine tistim ženam-vdovam, ki so izgubile svoje možne pred dopol- nitvijo ženske starosti 45 let, oziroma da imajo otroke, ki so že dopolnili 7 let starosti. Razpravljale so tudi o posetu javnih lokalov, v katerih točijo alkohol- ne pijače mladoletnikom do 18. leta sta- rosti. Na kraju so sprejele resolucijo o teh problemih ter jo odposlale na me- rodajna mesta.

Po lepo uspelem zborovanju se je razvil prijeten družabni večer ob zvokih mlade godbe iz Zabukovce.

R.

Problemi naših letovišč

Na letošnji letni skupščini Gostinske zbornice so v poročilu posebej in obširno zajeli naši največji letovišči Rogaško Slatino in Dobrno. Že ko smo ob-

javili delo in potek skupščine Gostinske zbornice, smo obljubili, da bomo o teh dveh letoviščih pisali pozneje.

OBSTOJ IN RAZVOJ »LETOVIŠČARSKEGA KOMBINATA« V ROGAŠKI SLATINI JE POVEZAN Z RESNIMI PROBLEMI

Zares predstavlja naš daleč znani letoviščarski kraj Rogaška Slatina nekaj »kombinat«. Pod upravo zdravilišča je 127 zgradb, med temi 4 v vsem letu zasledene restavracije, 3 sezonske restavracije, vrsta hotelov z okrog 1000 ležišč, zdraviliška ordinacija, kopališče,

mulacije. Dokler ne bo urejeno vprašanje nalivalnice, podjetje ne bo moglo vzdržati brez dotacij, kaj šele, da bi bilo dobičkanosno. O kakšnem večjem napredku ali približevanju inozemskim letoviščarskim prilikam zaenkrat ne more biti govora.

je ta vsota dosegla 30 milijonov din. Lani je vplival na cene tudi visok prometni davek, ki pa je letos znižan.

Toplice v Dobrni imajo tudi vrsto obrtniških delavnic, dalje prevoznitvo, park, pralnice itd. Vse to črpa denar, zlasti še popravila stavb, ki so v izredno slabem stanju, da ne govorimo o opre- mi sob, ki so v primeri s prehrano in z ostalo oskrbo zares zelo pomanjkljive.

Zadnje čase pa je postalo pereče tudi vprašanje obiskov. Socialno zavarova- nje skoraj nič več ne pošilja svojih za- varovancev na zdravljenje, prav tako člani sindikatov ne izkoriščajo 60% popust.

Za popolno ureditev Dobrne, da bi zares imela spet svoj predvojni izgled, bi bilo potrebno najmanj 17 milijonov dinarjev.

Vse to kaže, da bo treba turizmu v našem okraju posvetiti več pozornosti in morda v prvih letih tudi nekaj pri- oritete, da se bo ta najvažnejša gospo- darska panoga lahko v redu razvijala.

Prenovljen »Hotel Pošta« pred otvoritvijo

Z ozirom na povečano turistično de- javnost celjskega okoliša nastaja v Cel- lju problem prenočišč in spodobnega gostinskega omrežja vse večji. Danes kratkoma v Celju nimamo dostojnih lokalov, razen dveh treh, ki za silo od- govarjajo, še manj pa ležišč za sezon- ske mesece, ko morajo turisti in tuji drugim ali pa ostati pod milim nebom.

MLO je sedaj pridobil z »Domom« na Miklavškem hribu novo možnost raz- širitve hotelskih prostorov, podobno je s hotelom »Pošta«, medtem ko bo tudi hotel Union sčasoma spet služil svojemu namenu.

Hotel »Pošta« je od osvoboditve sem bil namenjen v druge svrhe. S preselitvijo Doma JLA na Zeleni trav- nik pa je MLO začel urejevati restavra- cijske prostore. S sobami bodo delali tako, kot nameravajo storiti z »Do- mom«. Sistematično bodo izpraznili ho- telske sobe in jih dajali v uporabo turistično gostinski potrebi.

Hotel »Pošta« bo obnovljen v začetku aprila. Zaenkrat bodo odprli samo gos- tinske prostore, garaže in hleve za živino in vozila ter kolesarnico. Ta hotel na vhodu mesta je že nekdanj imel te prednosti in jih bo tudi obdržal.

Gostinski prostori bodo obsegali to- čilnico, salon, dve klubski sobi, od ka- tere bo ena uporabljiva tudi za malo zajtrkovalnico ali kavarnico. Kuhinja, tudi popolnoma obnovljena bo nudila gostom prvovrstna domača jedila, mrzla in topla, medtem ko bo klet založena z domačimi štajerskimi in sortiranimi vini, kakor tudi z dalmatinskimi in srbskimi. Gostinski prostori bodo na novo prepletkani, obloženi z leseno ste- no, točilnice pa bo imela tudi novo opremo. Hotel »Pošta« bo spet pri- ljubljena točka za podeželske prebi- valce, ki bodo lahko tu shranjevali vo- zove in živino, kolesarji kolesa, avto- prevozniki in »motorizirani« turisti pa svoja motorna vozila.

Ko bodo hotelske sobe izpraznjene, bo hotel premogel 80 ležišč. Sobe bodo opremljene na novo in bo v njih topla in mrzla voda. Ko bo to urejeno, bo hotel dobil še vratarnico in vestibul. Tako bo Celje po dvanajstih letih spet dobilo nazaj znani hotel »Pošta« in iz- polnjena bo vrzel, ki je med vojno in s povojnimi težkočami nastala.

Celjani o pekih — peki o sebi...

Na obe struni zabrenkana pesem izzveni popolnoma neuglašeno...

Pravzaprav bi moral napisati dva članka, enkrat z ene, drugič z druge strani. Poizkusil pa bom vse v eni sapi, čeprav bo »melodija« neuglašena, kot bi bila tudi v primeru, če bi pisali o problemu »celjskega kruha« z obeh strani posamič.

NAMESTO ENEGA SLABEGA PODJETJA KAR DVA...

Gospodarski svet MLO je na zadnji seji sklenil dotedanje podjetje mestnih pekarn razpoloviti v dve konkurenčni podjetji, v upanju, da se bo peka kruha potem izboljšala. Istočasno misli Gos- spodarski svet uvesti prodajo kruha na težo, ne kot doslej na komad. Kar se teže tiče, bo sprememba morda ugodna, vsaj tu ne bo več prigovorov.

Nekako drugače pa si predstavljajo to razdvojitve člani delovnega kolektiva mestnih pekarn. Oni so mišljenja, da se kvaliteta kruha s tem ne bo izboljšala. Poboljšanje bi po njihovem mnenju prišlo le v primeru, da bi na področju MLO bila kapaciteta pekarn večja. Kot dokaz navajajo, da je v bivši Jugosla- viji, ko je bilo v Celju neprimerno manj ljudi, delovalo 24 pekarn z okoli 90 peki, če vračunajo mojstre. Danes pa poleg 9 obratov mestnih pekarn, ki zaposlujejo 44 pekarn, delujeta še dve privatni pekarni. To se pravi: več kot polovica manj pekarn in strokovnih molci oskrbuje danes mesto Celje s kru- hom.

...ČE NE BO POVEČANA KAPACITETA PEKARN

Ta dokaz je, če nam je prav ali ne, precej otipljiv. Toda ugotavljanje ne bo veljko pripomočilo. Stanje peke kruha se bo poboljšalo le v primeru, če se bo povečala kapaciteta. Toda trenutne možnosti so kaj šibke. Obstaja na primer možnost, da bi povečali kapaciteto Mlakarjeve pekarnice, ki ima dve parne peči, zaposluje pa komaj 3 ljudi. Ta pekarna bi lahko sprejela 10 pekarn in na ta način za trikrat povečala kapa- citeto. Tudi Krajncova pekarna v Ga- berju bi s preureditvijo prostorov in povečanjem strokovnih moči doprinesla delež k izboljšanju. Kljub temu, to se pravi, če bi tudi ti dve pekarni obrato- vali s polno kapaciteto, bi vprašanje pomanjkanja prostornine peči še ne ostalo manj pereče. Celju je potrebna nova pekarna, temu ni kaj dodati.

Da pa ustanovitve dveh konkurenčnih podjetij ne bi prinesla nobenih izbolj- šav, tudi ne drži. Nekje se bo poznalo, če ne v ceni pa vsaj v kvaliteti in po- strežbi.

SEŽGAN IN SUROV KRUH — PREZAPLENOST

Lanskoletna dnevna kritika, češ da je kruh ali zažgan ali surov, ni bila brez osnove. To trdijo potrošniki, potrjujejo tovariši na Gospodarskem svetu in pri- znavajo peki. Glede vzrokov pa so mne- nja nasprotna. Uslužbenci mestnih pe- karn opravljajo tako pomanjkljivosti s prezaposlenostjo, češ da so delali tudi po 20 in še več ur dnevno, da so bile peči preobremenjene itd. Dokazujejo, da je kritika močno upadla od novem- bra naprej, ko ni več takšnega pritiska na pekarnice.

Pri tem pa se istočasno pojavlja dru- go vprašanje.

JE PREOBREMENJENOST RES TAKO NEIZBEŽNA?

To je sicer odprto vprašanje. Ne vem, koliko strokovnih moči je še izven pe- karn. Če jih ni, kaj smo storili, da bi

vrzeli izpopolnili? Če je pomanjkanje pekarskega kadra res pereče, potem smo spustili mimo nas obrt, katere de- javnost zadovoljuje ali vznevoljuje že- lodce, skozi katerega — pravijo — gre vsa ljubezen.

Recimo, da smo dovolili skrajno iz- koriščanje peči. Prav. Niso več dosti prida, računamo hkrati že na nove in upamo, da bodo obstoječe do takrat še vzdržale. Toda ljudi, te ne moremo vzporejati s strojem. Je mar potrebno človeka držati dnevno po 20 ur v delov- nem razmerju in slabiti kvaliteto iz- delkov, ko povzru vsega nimamo niti pravice kritizirati slabih izdelkov, češ, preobremenjenost je kriva. Nadure so danes dražje od običajnih ur. Če bi torej zaposlili več pekarn, bi izboljšali kvaliteto kruha, morda celo znižali cene, hkrati pa poskrbeli tudi za peči. Enim pokoj, drugim oddih.

RAZLIČNA MNENJA O ŠTIRIH MILIJONIH...

Številni ljudje, ki vedo, da so peki lani odvedli, oziroma odvedeno jim je bilo 4 milijone dobička v sklad MLO, trdijo, da so ta denar zbrali potrošniki, ki so bili kakor koli prikrajšani.

Peki trdijo nasprotno. Dobitek, ki so ga dosegli, ni šel na račun potrošnikov, temveč so ga dosegli z dobro izbiro moke, s štednjo pri razpisu in še kako drugače.

Potrošniki bodo imeli v tem pogledu gotovo svojo prigrabko, češ, da se jim ne zdi, da bi podjetje imelo tako dobro moko, ker na splošno govorijo, da je kruh v Celju slabši kot kje drugje. Vsekakor — dobiček je bil in brez dvoma je tudi kolektiv pri tem dobičku zaslužen. V kakšni meri je to njegova zasluga, je posebno vprašanje, kot je vprašanje zase trditve, da je to zgolj denar potrošnikov. Naj bo tako ali dru- gače, dobiček ni šel v izgubo Celju. Če je nastal iz poštvalnosti kolektiva, je to treba priznati, če iz denarja po- trošnikov, potem so dali Celjani nekaj »krušni« prispevek h gradnji stanovanj- skih zgradb.

V bodoče bi bilo treba skrbeti za to, da na račun prehranske proizvodnje ne bi delali dobičkov. Delavcem je treba dati, kar jim pripada, v odnosu do po- trošnikov pa skrbeti za zvišanje stan- darda, v katerem ima kruh dostojno mesto. Če rabimo denar za investicije, ga moramo »izdreti« kje drugje, ne v pekarnah. Ta denar bo pravično upo- rabljen le takrat, če bo šel za izbolj- šanje prilik v pekarnah in izboljšanje prehrane delovnemu ljudstvu.

ZA KONEC BESEDA, KI NAJ STRUNI UGLASI...

V ostra nasprotja v tem pogledu ne smemo iti. Narobe je, če nekdo že iz osnove napada pekarniški kolektiv in prav tako narobe je, če kolektiv misli, da ima edino on prav. Z delitvijo pod- jeta ni kaj izgubiti, obstoji pa možnost izboljšanja. Izboljšanje pa bo izrazilo le takrat, če bo v Celju poskrbljeno za večjo kapaciteto in razširitev kadra.

Kar se postrežbe tiče, lahko objavimo zadnji sklep delavskega sveta mestnih pekarn, ki se je odločil za temeljito obnovo prodajal, opremo lokalov in prodajalcev. To bo storjeno in je ure- ditve potrebno, če bo iz dosedanjega »monopolističnega« podjetja nastal »dvojček« ali ne. Če so pogoji za de- litve zreli, če so vzroki tehtni in per- spektivne kažejo na izboljšanje, zakaj pa ne.

hydroterapija, obrtne delavnice in eko- nomija z 200 ha zemlje ter nalivalnica za mineralno vodo.

Ta nagli pogled na obširnost tega zdravilišča nam jasno kaže razliko med Rogaško Slatino in gostinskimi pod- jetti, ki imajo le lokale, ki pa so ve- činoma vse leto zasedeni in donosni.

Teh 127 zgradb, ki so skoraj vse že okoli 100 let stare, ne morejo vzdrževati z dohodninami. Poleg tega ni končana niti obnova med vojno poškodovanih objektov.

Podjetje dela letno največ 4 mesece dobičkanosno, 5 mesecev životari s pol- zasedenimi prostori, tri mesece pa dela z izgubo.

Posebno vprašanje je tudi izkorišča- nje mineralnih voda. Izkoriščanje vode je zastarelo in zmanjšuje vrednost vode. Lani začeta dela se morajo nadaljevati, ker bi v primeru, da bi opustili začeta dela, nastalo vprašanje propadanja do- sedanjih 14 milijonov investicij.

Veliko sredstev gre tudi za vzdrževa- nje parkov, godbe v parku in za izgled okolice, ki mora biti primerna letovi- škemu kraju.

Vse to dokazuje, da bo moral OLO upoštevati te posebnosti pri odmeri aku-

Posebno vprašanje nastaja v pogledu zdravljenja ljudi, ki prihajajo v leto- višče večinoma iz zdravstvenih razlogov. Taki gostje so potrebni terapijskega zdravljenja vendar nimajo pravice do popusta in morajo vsako zdravniško uslugo plačati. To bi bilo treba urediti tako, da bi člani sindikata imeli popust pri zdravniških uslugah.

Podoben primer je tudi z visoko zdra- vilno vodo vrelca »Donat«. V prodajni mreži je ta voda tako draga, da si je zdravljenec po odhodu iz zdravilišča ne morejo več privoščiti. Tudi v tem po- gledu bi bilo prav, če bi vodo iz vrelca »Donat« lahko kupovali na zdravniški recept vsi tisti, ki jim je potrebna.

Ob koncu še tole. Rogaška Slatina je največje zdravilišče v naši državi. Če bi hoteli zdravilišče spraviti na 80% predvojno zmogljivost, to se pravi, da bi popravili in obnovili vse, kar je opu- stošila vojna, bi potrebovali najmanj 70 milijonov dinarjev. Koliko pa bi mo- rali investirati, če bi hoteli zdravilišče še zboljšati? In to bo prej ko slej po- trebno z ozirom na našo turistično po- litiko in z ozirom na stanje sorodnih zdravilišč drugje v svetu.

TUDI DOBRNSKE TOPLICE IMAJO SVOJE POSEBNE TEŽAVE

Dobrna so toplice, ki so gostinsko, sezonsko, penzijsko, zdraviliško in me- šano podjetje hkrati. Kot gostinsko po- djetje nimajo dosti težav, saj so na istem kot vsa ostala podjetja. Pač pa je tu vprašanje obratnih sredstev in plačnega fonda vezano tudi na vse leto. To se pravi, da sredstva sezonskih mesecev krijejo izgubo nesezonskih. V nesezon- skih mesecih pa ne smejo odpustiti kva- lificirane delovne sile, ker bi jo potem v sezonskih mesecih težko dobili. No, podjetje je to delovno silo v zimskih mesecih zaposlilo v podjetju pri in- vesticijskih delih, ki jih takrat najlaže

opravljajo. Tako je dana možnost, da je osebe vse leto zaposlene, v poletnih mesecih pa se posveti svoji gostinski dejavnosti.

Kot penzijsko podjetje dobijo 40 ali 60% regres. Tega pa jim banka izplača šele tedaj, ko se je gost prenehal zdra- viti. Tudi pri zdraviliških uslugah za zdravljenje socialnega zavarovanja je poseben sistem. Le-ti imajo nekako po- sebnost pogodb glede cen oskrbnih in zdravniških stroškov. Vsi računi so pla- čani šele po končanem zdravljenju, to se pravi, da mora podjetje črpati obrat- na sredstva za gosta okoli 40 dni. Lani

da je okužena s tetanusovim bacilom, zdraviti bi jo moral zdravnik, ki bi dal takoj serum proti tetanusu.

Če bi bile pravočasno in pravilno zdravljene vse rane, bi se tetanus po- javljal v znatno manjšem številu. Pri večini bolnikov obolenih za tetanusom pa ugotavljamo, da niso bile njihove rane zdravniško oskrbljene in da niso dobili seruma. Iz spodaj navedenih števil je razvidno, da obole za tetanusom predvsem ljudje nekaterih poklicev, ki so okužbi najbolj izpostav- ljeni. To so delavci in kmetje, ki dobi- vajo manjše rane pri svojem poklic- nem delu vsak dan, tako da je do neke mere razumljiv brezbržen odnos do ran, ki pa so čisto le na videz ne- znatne. Velik odstotek obolenj gre tu- di na račun nizke zdravstvene pro- svete pri teh slojih, ki so infekcij naj- bolj izpostavljeni. Ker niso poučeni o posledicah infekcije s tetanusovim ba- cilom, ljudje ne prepuščajo ran v oskrbo ali pa delajo pri lečenju velike napake. Pri velikih in globokih ranah pa se tetanus kljub pravilni oskrbi rane in zaščitnemu serumu pojavlja, ker ni mogoče ran temeljito očistiti, serum pa nima potrebnega učinka, če so bacili močno strupeni, pa četudi jih je malo.

Vsi navedeni razlogi narekujejo našim zdravstvenim oblastem, da posežejo po učinkovitejšem sredstvu, ki bo pre- prečilo ali vsaj občutno znižalo število obolenj za tetanusom in tako tudi zni- žalo število smrtnih primerov. Ze od leta 1924 je znano, da lahko zaščitno človeka proti tetanusu z zaščitnim ce- pivom tako, kakor zaščitno s ceplje- njem človeka proti kozam in davici. Vrednost takega cepljenja se je poka- zala posebno v zadnjem desetletju v velikih armadah, ameriški, angleški,

sovjetski in francoski, ki so zaščitile svoje vojake proti tetanusu s ceplje- njem, saj je jasno, da so v vojski naj- bolj izpostavljeni tovrstni infekciji. Ve- liki uspehi niso izostali. Ti se odražajo najbolj tam, kjer poleg cepljenih žive v enakih okoliščinah tudi necepljeni, ki so izpostavljeni infekciji. Naj nam nekaj števil zopet bežno osvetli uspeš- nost cepljenja. Omembe vreden primer predstavljajo vojniki britanske ekspedi- cijske vojske v Franciji v letu 1940. Med 16.000 proti tetanusu cepljenih vo- jakov ni bilo niti enega primera teta- nusa, medtem ko se je ta pojavil med 1800 necepljenimi vojniki v 8 primerih. Drug tak primer nam pojasni uradno poročilo sanitete ameriške armade, ki pravi, da med desetimi milijoni ame- riških vojakov, ki so se borili na vseh kontinentih, pa celo na zelo tetanogenih področjih, ni obolelo več kakor 12 vo- jakov za tetanusom. Če primerjamo te zadnje številke (10 milijonov vojakov, 4 leta vojne, število poškodb v vojnem času, manjše možnosti pravočasne in pravilne oskrbe ran kot v mirni dobi) z zgoraj navedenim številom obolenj v 5 povojnih letih v Jugoslaviji, nam po- stane očitno, da so uspehi tamkajšnje- ga zaščitnega cepljenja sijajni. Naj na- vedem še to, da so poročila sanitete na- vedenih naprednih armad enotna v po- ročanju, da se je število tetanusovih obolenj 25 krat zmanjšalo v primeri s številom tetanusovih obolenj, ki so se pojavljala v prvi svetovni vojni, ko se je omejevala zaščita pred infekcijo le na oskrbe ran in dajanje seruma.

K takšnemu zaščitnemu cepljenju pri- stopamo v LRS v prihodnjih tednih. Epidemiološki oddelk pri Centralnem higienskem zavodu v Ljubljani bo or- ganiziral zaščitno cepljenje prebival-

stva proti tetanusu, in to predvsem ti- stih družbenih slojev, ki so infekciji najbolj izpostavljeni. Kateri sloji so in- fekciji najbolj izpostavljeni? Na infek- cijski kliniki v Ljubljani se je zdravilo zaradi tetanusa v zadnjih petih letih 107 bolnikov, od tega 44 (41,12%) otrok med 4. in 15. letom in 63 (58,80%) odraslih. Od odraslih prednjačijo kmetje z 38,10% (25 primerov) ter delavci s 36,51% (23 primerov), ostalih 25,39% pa obsegajo ostali poklici. Vse svetovne statistike navajajo, da so otroci, kmetje in delavci, v vojni pa vojniki najbolj izpostavljeni infekciji z bacilom teta- nusa. Zato je potrebno storiti vse ukre- pe, da se bodo polnoštevilno odzvali temu, zaenkrat prostovoljnemu ceplje- nju, predvsem navedeni poklici. V tem sestavku očitane posledice infekcije s tetanusovim bacilom, ki jih podčrtava- jo številke, dokazujejo, da je cepljenje nujno pri še tako malo zdravstveno prosvetljenem človeku; v kolikor pa bi obstojale še kakne nejasnosti, naj jih ljudem obrazlože množične in prosvet- ne organizacije.

Se nekaj navodil o cepljenju samem. Predvidoma se bo cepljenje vršilo v mestnih sedežih higienskih postaj, na infekcijskih oddelkih bolnišnic in po sektorskih ambulantah na podeželju. Vsek mora biti cepljen dvakrat v pre- sledku 4 tednov. Po enem letu je treba tistim, ki so v preteklem letu prejeli obe predpisati injekciji, dati še eno injekcijo cepiva. Zaščita prične delovati šele po drugi injekciji, po preteku ene- ga leta se mora zaščita z 1 injekcijo okrepiti oziroma podaljšati, po tretji injekciji pa traja zaščita dolga leta.

Podrobnejša navodila o pričetku cep- ljenja bodo sledila v dnevnem časopi- su.

Dr. Lešničar Janko, specialist za infekcijske bolezni.

Vsak drugi človek, ki oboli za tetanusom, umre

(Nekaj besed ob pričetku zaščitnega cepilja proti tetanusu)

Nesluten razvoj medicine v povojnih letih v preprečevanju, ugotavljanju in posebno v zdravljenju bolezni, se od- raža tudi pri infekcijskih boleznih. Morda tu še najbolj. Številne nalezljive bolezni se danes uspešno zdravijo z antibiotiki, serum in najnovejšimi vrstami sulfamidov. Zal tega ne more- mo trditi o tetanusu. Čeprav so po- vzročitelja te bolezni spoznali že v klasični dobi bakteriologije, to je v zadnjih desetletjih prejšnjega stoletja, smo v zdravljenju dosegli le majhne uspehe. Pregled epidemiološke situa- cije v LRS v povojnih letih je ponovno potrdil, da se je tetanus kljub soraz- merno majhnemu številu obolenj na- pravim drugim nalezljivim obolenjem po številu smrtnih primerov trdno usidral na prvem mestu. Zato ni odveč, če v kratkem pregledamo statistične podatke o tetanusu v LRS v povojnih letih.

Tetanus v LRS od leta 1945 do 1952.

Leto	obolelo	umrlo	smrt. v %
1946	92	27	29,34
1947	81	28	34,56
1948	66	24	36,36
1949	79	34	43,04
1950	83	40	48,19
1951	78	37	47,43
1952	91	40	43,95

V Jugoslaviji je bilo v letih 1945 do 1950 zabeleženih 3782 primerov obolenj, od tega je umrlo 1421 bolnikov.

Številke kažejo, da je število obolenj letno nizko, pri pregledu števila umrlih bolnikov pa vidimo porazno dejstvo, da umre skoraj vsak drugi bolnik, ki oboli

za tetanusom. V umrljivosti prekaša te- tanus daleko vse druge infekcijske bo- lezni. Se več ko to: letno umre v naši republiki skoraj toliko obolenih za teta- nusom kolikor za vsemi drugimi in- fekcijskimi obolenji skupaj. Tako je obolelo v letu 1952 za vsemi infekcijs- kimi obolenji (brez tetanusa) v LRS 4919 ljudi, umrlo 58 (1,2%). Takšno je razmerje v smrtnosti tudi v zadnjih le- tih, odkar so v uporabi moderna zdra- villa, navedena v uvodu.

Ce upoštevamo dejstvo, da smo za skoraj vsa nalezljiva obolenja, ki so razširjena v naših krajih, dobili ustrez- na zdravila, kar je občutno zmanjšalo njihovo že sicer manjšo umrljivost, tetanus pa je ostal v zdravljenju tam, kjer je bil pred leti, vidimo, da se bo potrebno poslužiti vseh možnih »sred- stev, da bomo vsaj zmanjšali to strašno bolezen na minimum, če je še nismo danes kos uspešno zdraviti.

Tetanus povzroča bacil tetanusa, ki živi v gnojnih njiyah, v cestnem prahu, na stanovanjskih predmetih, živi v čre- vesju konj in se raznaša z njihovim blatom na vse strani. Bolezen povzroča tedaj, če vstopi v organizem skozi po- škodovano kožo ali sluznico. Posebno nevarne so majne, globoke rane, v ka- tere se je vrnil prah s kužnim ma- terialom. Bacil najde tu brezbržen prostor, po šestih do 14 dneh se razvije bolezen z otrdelostjo mišičja vsega te- lesa s krči, ki čisto zaduše bolnika, saj je prizadeto pri tem tudi dihalno mišičje. Vsako večjo ali manjšo glo- boko rano je treba obravnavati, kot

Pred otvoritvijo

novega celjskega gledališča

Po mnogih neizpolnjenih obljubah se je končno približal trenutok, ko se bodo odprla vrata novega celjskega gledališkega hrama. Dvorana in stranski prostori so dograjeni in opremljeni, na odru pa teko zadnja dela.

Redne vaje na novem odru se bodo pričele 15. aprila. Slavnostna otvoritvena predstava Krefitovih »Celjskih grofov« v režiji Balbine Battelino-Baranovičeve, v inscenaciji inž. arh. Miloša Hohnjeca in v kostumski opremi Mije Jarčeve bo prve dni maja.

Studij in delo v gledališču se medtem nemoteno nadaljuje. Tako bo pred tem še ena premiera v starem gledališču. Uprizorjena bo znamenita Molièrova komedija »Namišljeni bolnik« v režiji Frana Žižka ter v scenski in kostumski opremi Vladimirja Rijavca. Premiera bo predvidoma v sredo, 25. marca, in sicer kot že omenjeno, še v starem gledališču.

Danes je gledališka uprava razpisala podaljšanje prve polovice letošnjega abonmaja še za to predstavo v starem gledališču. Abonent si lahko podaljšajo vstopnice za to predstavo v dneh od 16. do 21. marca od 15. do 18. ure dnevno pri blagajni v Stanetovi ulici 15. Posebej vabimo delavske svete, da podaljšajo vstopnice za sobotne abonmajske predstave za delovne kolektive.

Tako bodo imeli abonent v starem gledališču šest predstav, v novem pa štiri, skupno torej deset, tako da bo obveza gledališkega vodstva v celoti izpolnjena do konca junija, ko se sezona zaključuje. Podaljšanje abonmaja za novo gledališče bo razpisano v aprilu. Za redne štiri abonmaje v novi hiši bodo seve prišli v poštev samo tisti abonent, ki bodo imeli v redu podaljšane vstopnice za šesto predstavo v starem gledališču.

Po slavnostni otvoritveni predstavi za goste iz vse Jugoslavije bodo prišli na vrsto abonent, ki bodo tako med prvimi obiskovalci nove gledališke hiše.

V novi hiši pripravljajo vodstvo gledališča Celjanom vrsto presenečenj in umetniških doživetij. Po otvoritvi bo namreč v novem hramu »Slovenski gledališki festival«. Gostovala bodo vsa poklicna gledališča z najboljšimi predstavami letošnje sezone. Obiskali nas bodo: Drama SNG iz Ljubljane, Opera SNG iz Ljubljane, Mestno gledališče iz Ljubljane, Drama SNG iz Maribora, SNG iz Trsta, Prešernovo gledališče iz Kranja in Gledališče za Slovensko Primorje iz Postojne. Pri vseh teh gostovanjih bodo imeli abonent prednost.

KONCERT PEVSKIH ZBOROV

»Svobode« Šoštanj

Pred kratkim je bil koncert pevskih zborov »Svobode« v Šoštanju. Na koncertu so nastopili moški, ženski in mešani pevski zbor ter dve solopevki. Koncertu sta prisostvovala poleg ostalih gostov tudi član izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS tov. Ivan Regent in pisatelj tov. Etbini Kristan.

Lahko rečem, da je koncert v celoti dobro uspel. Da je uspel, se lahko sklepa že tudi iz tega, ker so bili vsi poslušalci zelo zadovoljni in je marsikdo rekel, da ni pričakoval takšnega uspeha, saj so zbori vadili le malo časa, mešani zbor pa je imel skupne vaje le zadnji teden pred nastopom.

Najlepše sta zapela ženski in mešani zbor, ki ju vodi tovarišica Justina Trobina. Vsaka pesem je bila res z občutkom zapeta. Občutiti je bilo gibčnost, nežnost; opaziti, kje veje iz pesmi veselje, kje žalost. Ženski zbor je najlepše zapel pesmi »Venite rožice moje« in korško narodno »Tam dol za jezerom«. V prvi pesmi je solo za sopran prav lepo odpela tovarišica Cvetka Tovšak, v drugi pesmi pa tovarišica Fani Kos. Mešani zbor pa je najlepše zapel pesmi »Korotan« in »Majeva«. Poslednja je s svojo razgibano ritmiko in odličnim podajanjem navdušila vse poslušalce.

Moški zbor, ki ga vodi tov. Ivan Naraločnik, je najlepše, najbolj občutno zapel narodne pesmi. Ne vem, če je moje mnenje pravilno; meni se je zdelo, da so bile vse pesmi zapete preveč

MLADINA SE PRIPRAVLJA NA SVOJ PRAZNIK

15. junij je dan spomina herojske smrti mladinske aktivistke Vere Šlan-drove, ki je na ta dan leta 1943 skupno z Dušanom Kraigherjem izgubila svoje mlado življenje v borbi z okupatorjem na Dobrovljah. Da bi še poznim rodovom ostal v spominu svetel lik skojevke Vere, je okrajni komite LMS Celje-okolice sklenil, da bo 15. junij praznik mladine našega okraja. Vsako leto se bo ta dan čim svečanейše praznoval. Tako bo tudi letos. V nedeljo 14. junija bo v Konjicah okrajni mladinski festival. To bo odraz dela mladine na vseh poljih dejavnosti. Nastopili bodo mladinci, ki so vključeni v raznih društvih. (*Partizane, KUD »Svoboda«, gasilci, LT itd.). Okrajni komite LMS se je že povezal z okrajnimi vodstvi društev, kjer je našel polno razumevanje. Sama svečanost se bo začela že v soboto popoldne. Zvečer bo v domu »Svobode« svečana akademija. V nedeljo bo mimo-hod vseh nastopajočih, ki se bo končal

»Sumljiva oseba« v Zagradu

Očitno je, da se je amaterska aktivnost to sezono preselila iz mesta v Zagrad, kajti komaj teden dni po uprizoritvi igre »Svet brez sovraštva«, ki jo je igrala igralna družina tamošnje APZ, je mladinski odsek »Svobode« v soboto, dne 7. marca imel premiero Nušičeve dvodejanke »Sumljiva oseba«.

Igro je režirala Stante Marica. Po njeni zaslugi je igra potekala v primernem tempu in razpoloženju, ki je bilo zadeto zlasti v II. dejanju. Tudi mladim igralcem lahko priznamo dokajšnjo živčnost v njihove like. Na prvem mestu pač Majerju v vlogi sreskega načelnika, med pisarji pa Celiku v vlogi Žilke, Lackerju A. v vlogi detektiva ter Plahuti v vlogi gazde Spase. Tudi ostalih (žena, hči in dr.) ne moremo reči, da niso svoje naloge rešili, le da z manjšo zadetostjo značaje, ki jih je zahtevala vloga. Najmanj je zadovoljil Vesenjak v vlogi Djoke. S primerno zamenjavo, bi se zmanjšala tudi režiserjeva krivda, da je ta sumljivec, ki nosi določene piščeve avtobiografske poteze, izpadel kot naiven nebodigatreba, namesto kot korajžen branilec svoje ljubezni in odnosov do preočitnih slabosti družbe, v katero je padel. Tudi ne vem, čemu so mu bile gologlavemu in brez plašča potrebne bele rokavice. Pri vseh skrbih, ki je sicer vela iz igre, tudi ne moremo odpustiti, da so v pisarni namesto s peresnikom pisali — s trsko.

Na splošno pa so mladi igralci dosegli svoj namen: z igrjo so privabili v pouk in zabavo lepo število gledalcev, ki so se nasmejali razgaljenim starokopitnežem, streuškim kanclistom in birokratom.

Ce bi po igri ne zvedel, da bodo agilni ljudskoprosvetni delavci Zagrada, Pečovnika in Polul dobili nov krov — bodisi v razširjenem Gasilskem domu, bodisi v dvorani novega šolskega poslopja — bi jim privoščil sredstev, s katerimi bi si izboljšali, izpopolnili in olepšali oder ter dvorano. Njih ljudsko izobraževalno delo bi se izneblo znakov zasilonosti in slučajnosti ter bilo pogojeno za vse lepše in obilnejše uspehe.

Memim, da zaslužitvjo tako podporo iz čisto kulturnopolitičnih ozirov. Ta kmečko-politični predel spada sicer upravno pod mesto Celje, toda do njegove gledališke in koncertne dvorane ima tudi uro in več hoda, največkrat čez kamen in po blatu. Take okoliščine ne dajejo upanja, da bodo ti ljudje, gospodarsko in socialno navezani na svoj rudnik, kamnolom in apnenico, že jutri povečali število obiskovalcev našega gledališča in koncerta, urejena dvorana in oder pa bo podvojil njihovo lastno kulturnoumetniško prizadevanje, hkrati pa v izpopolnitev njihovega kulturnega in prosvetnega življenja privabil še kako kulturniško skupino iz mesta.

Gustav Grobelnik

Gledališke skupine celjske okolice se pripravljajo na tekmovanje

Sklep okrajne skupščine Ljudske prosvete za Celje-okolice, da bodo vsa ljudskoprosvetna društva, aktivni in Svobode tekmovali kot celota in s svojimi odseki v počastitev 10-letnice ustanovitve AVNOJ, je našel med ljudskoprosvetnim delom dokaj odziva. Pri tem so doslej najaktivnejše od vseh skupin gledališke družine, ki že kar pridno vadijo ter skušajo dvigniti svoj umetniški nivo in sočasno razširiti svoje članstvo. Tako se bodo z »Desetim bratom« pomerile kar tri družine: Spitalič, Dobrna in Griže. Velika Pirešica bo priredila »Razvalino življenja«, St. Andraž »Užitkarje«, St. Lovrenc »Pri Hrastovih«, Podčetrtek Nušičevega »Dr.«, Loke »Gospo ministrico«, Smarje »Celjske grofe« in »Rokovnjače«, Vransko »Stilmondskega župana«, Strmec »Verigo« itd. Nekatere izmed teh družin bodo priredile predstave na prostem, doma in v Okr. letnem gledališču, kot n. pr. Smarje, Vransko, Griže. Tako bodo svoje delo nadaljevale tudi v letni sezoni, ki je bila doslej, kar se tiče gledališke dejavnosti, dokaj mrtva.

Mnoge skupine pa namena tekmovanja le niso pravilno razumele, zato trde, da za tekmovanje niso sposobne, da so šele začele z delom itd. Njihova skromnost je sicer dober znak odgovornosti gledališkega dela, vendar v tem primeru ni uместna. Smoter tekmovanja ni, poiskati zgolj prvaka v okraju, temveč razgibati naša društva in

njihove odseke, razširiti članstvo, pospešiti delavnost, povezati, odnosno razširiti tovariške odnose med društvi, in kar ni najmanj važno, zboljšati vsebine in kvaliteto odrskega dela. — Skupine so razdeljene v tri kategorije: A, B in C. Pod C spadajo začetniške družine — zato nikar bojazni! Skoraj čudno je, da se tekmovanju doslej še niso odzvala nekatera delayskoprosvetna društva Svobode, kot n. pr. Laško, Rečica pri Laškem, Zalec, Slov. Konjice, Store in Rog. Slatina. Od teh društev upravičeno pričakujemo najboljše rezultate in mimino, da bodo zamujeno nadoknadila.

OIO LPS se trudi, da bi zadostil željam začetnikov. Zato bo v aprilu organiziral začetniški režiserski tečaj. Skoda, da ni zadostnega odziva za tečaj prav iz tistih društev, kjer vedno judikujejo, da nimajo sposobnih ljudi. Tečaj je za to, da ljudi usposobi. Poleg tega okr. izposojevalnica stalno množi svojo knjižnico odrskih del ter s tem pomaga družinam pri izbiri. Zadnji čas pa je pričela tudi organizirati oddelek za šminkarske potrebščine, ki je seveda še skromen, bo pa do prihodnje sezone popolnejši.

Vsa ta prizadevanja morajo roditi uspehe, zato naj gledališke družine nikar ne klonijo pred težavami, ob katere trenutno še pač marsikaj trčijo. Le z veseljem na delo. Mi-

Skupni koncert mladinskega zbora I. gimnazije in komornega moškega zbora

18. marca bo v Narodnem domu koncert mladinskega zbora I. gimnazije in komornega moškega zbora. Koncert je posvečen 60-letnici Planinskega društva Celje, nasledniku nekdanje Savinjske podružnice SPD.

Planinska organizacija savinjskega področja, ki je pred vojno obsegala največji teritorij in je od Lisce in Mrzlice do Okrešlja postavila in vzdrževala celo vrsto planinskih postojank, je tudi po osvoboditvi edina organizacija, ki je na obsežnem planinskem svetu obnovila, vzpostavila in na novo zgradila znana planinska oporišča in s tem omogočila kljub slabim prometnim razmeram lep razvoj množičnega planinstva, alpinizma in smučarstva. 60-letnico bo društvo proslavilo med drugim s koncertom, dveh najboljših celjskih pevskih korpusov, ki ju vodi znani in priznani dirigent prof. Egon Kunej, ravnatelj celjske glasbene šole. Koncert slovenske pesmi za planinski jubilej je primeren, saj je slovenska narodna pesem izredno pomembna činitelj v našem narodnem prebujanju, praktično po času in kraju združena z nastankom

in razvojem slovenskega planinstva. Premnogi znani tujerodni planinski pisatelji radi govorijo o godbi višin, ki je s slastjo uživajo na vrh, ožarjenih z očarljivim svitom dneva ali ovitih v zlokobne sence neurnih megla in viharjev. Znana je primera med arhitekturo in glasbo. Pravijo, da arhitektura gora na premnoge učinkuje kot okamenela muzika. Naj bo vir temu občutku ali doživetju kakršen koli, vsekakor je prav, da posvetimo koncert planinski obletnici, saj je planinstvo po svoji vsebini prav tako kulturni kot športni pojav.

PREŠERNOVA NAGRAJENJA IZ CELJA

Prešernove nagrade sta bila deležna tudi dva mlada Celjana, bivša dijaka I. celjske gimnazije, in sicer:

EMIL KOLENIK, študent prirodoslovne fakultete v Ljubljani za delo: »Pokrajina okrog Trnovca in Ljubecne pri Celju.«

VLADKO FAJGELJ, študent prirodoslovne fakultete v Ljubljani za delo: »Planine v vzhodnem delu Savinjskih Alpe.« Cestitam o želimo nadaljnjih uspehov.

KONCERT DVEH TAMBURAŠKIH ORKESTROV

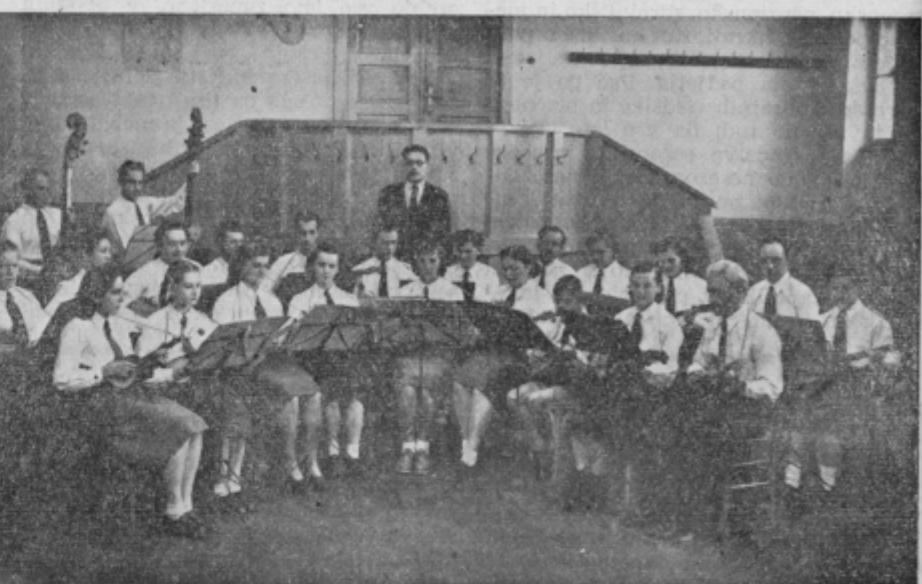
Tamburaški zbori so se pričeli v Sloveniji pojavljati vse pogostje. V poročilih z okrajnih skupščin Ljudske prosvete se omenja vedno večje število tamburaških odsekov pri kulturno prosvetnih društvih in tudi v »Svobodah«. Se več pa je želja, da bi se tamburaški zbori ustanavljali hitreje in dajali osnovno glasbeno vzgojo našemu delavcu v mestu in na vasi.

Ze od leta 1947 obstoja v društvu »France Prešeren« tamburaški odsek, ki je sprva gojil le lahko plesno glasbo, leta 1951 pa prešel na študij resnejše koncertne glasbe. S tem je odsek mnogo pridobil. Po težavnem prehodu v nov glasbeni svet je članstvo spoznalo vso lepoto koncertnih skladb in se jih oklenilo z veliko ljubeznijo. Delo v odseku je dobilo takšen razmah, kakršnega mora današnje kulturno društvo nuditi svojem članstvu in ga s tem uvajati v poznavanje in razumevanje glasbenih vrednot.

Število aktivnega članstva je v odseku stalno naraščalo; z discipliniranim obiskovanjem vaj pa so dosegli tudi kvaliteten napredek. Tako je v letu 1952 zabeležil med skupno 33 nastopi okoli 20 samostojnih koncertov v raznih okoliških krajih, pa tudi drugje (Ljubljana, Nova Gorica itd.).

Društvo je odseku posvetilo vso pozornost, povečalo število instrumentov in tako ustvarilo pogoje za nemoteno delo. Trenutno šteje odsek 32 rednih članov, od teh 26 izvežebanih za nastope. Poleg tega je bil ustanovljen na celjski pošti nov tamburaški odsek, ki je tudi sestavni del društva. V tem odseku je sama mladina, kar je izredno razveseljivo v času, ko je potrebno pridobiti za kulturno prosveto delo čimveč mladine. Skupno število oba odseka preko 60 članov tamburašev. Ves pouk in vaje v obeh odsekih opravlja in vodi dirigent Janko Hočvar, ki je bil tudi ustanovitelj in prvi učitelj tamburaškega orkestra DKUD »Tine Rožanc« v Ljubljani.

V povezavi s tamburaškim odsekom DKUD »Tine Rožanc« bo tamburaški orkester društva »France Prešeren« imel v soboto, dne 14. marca ob 20. uri v Narodnem domu svoj letni koncert. Po uspehu, ki ga je pokazal pred letom na svojem prvem koncertu in poznejših

nastopih v Celju, smo radovedni, koliko je orkester napredoval. Da je napredoval, nam kaže program sobotnega koncerta. Na željo članstva po spoznavanju glasbe je študiral nekaj opernih melodij (Faust, Traviata), ki jih bo v soboto v Celju privrkat izvajal. Ugovor, ki ga orkester pričakuje, da operna glasba ni za tamburaške instrumente, je tehen, vendar želi, da bi poslušalci v izvajanju le-teh videli zmogljivost, napredek in željo po spoznavanju, razumevanju in po ustvarjanju tudi klasičnih skladb. Če jih je s trudom študiral, je prav, da jih tudi javno izvede.

Tečaj mednarodnega jezika Esperanto

Esperantsko društvo v Celju je imelo svoj redni letni občni zbor dne 23. februarja. Ljudsko prosveto je zastopal prof. Ivo Švarc. Zvezo Esperantistov Slovenije tov. Avsec Otmar in Esperantsko društvo Ljubljana, tov. Mizerit Deziderij. Po referatu o delu društva se je razvila živa razprava o bodočem delu in programu. Posebno mesto je zavzemalo vprašanje popularizacije gibanja in poučevanja mednarodnega jezika. Tov. Avsec je poudaril značaj konference s predstavniki družbenih organizacij o uporabi mednarodnega jezika Esperanto v odnosih z inozemstvom, ki se je vršila dne 17. februarja 1953 v Ljubljani. Konferenci je prisostvoval tudi gen. tajnik esperantskih kongresov g. Mason Stettard, ki je med drugim naglasil, da se je do sedaj za kongres prijavilo preko 80 delegatov iz 32 držav, med njimi že 10 univerzitetnih profesorjev, ki bodo imeli znatna predavanja na esperantski letni uni-

verzi iz svojih delovnih področij. Prav tako bo na kongresu omogočeno Jugoslovanom, da s predavanji seznanijo inozemske delegate o življenju in kulturnem nivoju v Jugoslaviji. Konferenca je po izprni razpravi sprejela sklep, da organizacije v svojem delokrogu obravnavajo vprašanje Esperanta ter ga rešujejo v smislu razprave konference.

Kot važno nalogo so poudarili sprejem delegatov kongresa, ki bodo prebili nekatere dni v Celju. Največja naloga društva bo, da jih bodo seznanili z zanimivostmi mesta in okolice. Zato pa bo moralo društvo primerno urediti svoj lokal. Otvorili bodo nove začetniške tečaje, in sicer bo začetniški tečaj na Ljudski univerzi prišel 24. marca ob 20. uri (v II. gimnaziji — pritrilje). Interesenti se lahko prijavijo vsak torek od 18. do 20. ure v II. gimnaziji in v dopoldanskih urah v sindikalnem domu OSS (Šlandrov trg 5).

NOVOOTVORJENA

RESTAVRACIJA POŠTA

CELJE • NASPROTI KOLODVORA

bo nudila prvovrstno domačo hrano ter dobra sortirana štajerska in dalmatinska vina • Kolektiv se bo potrudil za vzorno postrežbo • Na razpolago bodo 2 klubski sobi za seje in konference, skupne večerje, zabave in podobno • Kmečje, ki bodo prihajali v Celje z vozovi ali kolesi, bodo imeli vso udobnost brezskrbnega shranjevanja vozov in živine ter koles. • Na razpolago bodo tudi garaže za vse avtomobile

PRIRODA SE ŠE NI ZBUDILA IZ ZIMSKEGA HLADNEGA SNA,

v veleblagovnici

LJUDSKI MAGAZIN • CELJE

PA ŽE VEJE POMLADANSKI DAH!

Pomlad naznanijo ženska oblačila: svila za ženske obleke po najnovejših modnih vzorcih, volneno blago za spomladanske plašče, cretoni za domače oblekice, svileno žensko perilo, kombineže, spalne srajce itd. - Z vsem

se založite pri nas, ker boste le pri nas vedno solidno in strokovno postreženi

Spomladanski sprehod vam bo prijeten z vožnjo v naravo na kolesih, ženskih in moških, ki jih ima na zalogi Ljudski magazin. - Ne pozabite obiskati naš špecerijski oddelek, kjer smo na veselje vaših otrok in sladkosnednih članov družin, z nižalci čokolade, bonbonom, slivovki in likerjem

Ljudski magazin v Celju skrbi za Vašo zunanost - obiščite ga!

Kmetijske zadruge, podjetja in ustanove!

Naročajte vsa gradbena dela pri

Gradbeni obrat
OZZ • Celje

Titov trg 7 (telefon 22-68)

Izvršujemo vsa zidarska in tesarska dela, vodnoinstalaterska, kleparska, mizarska dela ter instalacijo centralnih kurjav

Razen tega vršimo

soboslikarska in pleskarska dela

za kvalitetno, hitro in solidno delo jamčimo

Izkoristite gradbeno sezono — pohitite z naročili!

TRGOVSKO PODJETJE
S STEKLENINO
NA DEBELO
IN DROBNO

Kristalija
Celje, Trg v. kongresa št. 8

obvešča vse cenjene stranke, da je prevzelo od trgovskega podjetja „Kemikalije-Usnje“, Celje, grosistični oddelek ter znižalo cene votlemu steklu, porcelanu in vsem keramičnim proizvodom.

ENGRO ZA TRGOVSKA PODJETJA: CELJE, LILEKOVA ULICA ŠT. 4

Izdelava ogledal, brušenje stekla, okvirjenje slik ter stavbno steklarstvo.

OBRTNA DEJAVNOST TER TRGOVINA NA DROBNO: CELJE, TRG V. KONGRESA 8

OBJAVE IN OGLASI

GOSPODARSKI KOLEDAR ZA LETO 1953

Uprava »Nove proizvodnje«, obzornika napredka v tehniki in gospodarstvu je izdala »Gospodarski koledar« za leto 1953. Obsega 528 strani velikega knjižnega formata, je močno vezan v platno in je po svoji estetski grafični obliki in po bogati vsebini tak, da ga še ni videl in še s tako praktičnim koledarjem še ni okoristil naš poslovni človek.

Objavili smo že v časopisu, da ga naj vsi prednaročniki iz Ljubljane in okraja Ljubljana-okolica dvignejo v upravi »Nove proizvodnje«, Ljubljana, Gregoričeva 23. Vsi drugi prednaročniki pa ga morejo dobiti v vseh najbližnjih knjigarnah. Državne založbe Slovenije in Mladinske knjige. Kasnejši naročniki in interesi ga morejo prav tako dobiti v sleherni knjigarni. Toda treba je pohiteti, ker bo naklada skoraj polna in ker bodo knjigarne Državne založbe Slovenije in Mladinske knjige konec marca likvidirane. — Cena enemu izvodu je 300 din.

LASTNIKOM GASPARIJEVIH SLIK

Slikar M. Gaspari, letošnji Prešernov nagradenec pripravila življenjsko razstavo svojih umetnin. Vredno naravnimo lastnike Gasparijevih originalov, da se zglasijo v upravi celjskega muzeja bodisi, da prijavijo slike imenovanega ali pa prinesejo originale na posojilo Moderni galeriji v Ljubljani, za katero zbira gradivo naša uprava. Razstava bo od 1. do 15. aprila pod streho Moderne galerije v Ljubljani. Do konca aprila bodo lastnikom vrnjena dela. Ob predaji originala prejme začasno potrdilo s strani uprave, reverse pa bo izdala Moderna galerija. Zčetkom meseca maja namerava slikar M. Gaspari razstavljati tudi v Celju.

Mestni muzej v Celju

POZIV

Ponovno pozivamo vse zavezanke zasebnega sektorja, ki so v letu 1952 opravile kakršno koli pridobitno delo ali izvrševale samostojne poklice, ali so imeli dohodke od zgradb in od drugih imovinskih predmetov in pravič, da najpозnejše v roku 8 dni vložijo davčne prijave.

Davčne prijave dobijo na Upravi za dohodke MLO, soba št. 9.

Opozorjamo vse davčne zavezanke, ki še niso vložili davčnih prijav, da to stori v zvezi z določenim roku, ker bo zoner tiste, ki prijav niso vložili, uveden upravni postopek po obstoječih predpisih.

MLO Celje, oddelek za gospodarstvo
Uprava za dohodke

OPOZORILO

Zakunne zemljišče, ki so v posesti zakonitih posestnikov, izdanih v letih 1951 in 1952, vabilo, da pri upravi stavbi in inženirstva v Celju, Zidankova ulica 18, priložijo desno, plačilo zakunne za leto 1953, in to najkasneje do 31. marca t. l.

Tiste, ki do tega časa ne bo plačali zakunne, bodo smatrani, da za nadaljnji zakon ne reflektirajo več, zemljišče pa bomo oddali drugim reflektantom. S tem odnosedu tudi vse morebitne reklamacije, ki jih uprava ne bo mogla upoštevati.

Uprava.

AYTO-MOTO DRUŠTVO OBVEŠČA

da prične s šofersko šolo dne 19. marca 1953. Vsi prijavljeni, kakor tudi oni, ki želijo postati šofersko šolo, naj se tega dne javijo v društvenih prostorih ob 19. uri na Miklošičevi cesti 2. Do tega dne na sprejema nove prijavljence tov. Dolinar Jože, vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Pohitite s prijavi, ker je število tečajnikov omejeno.

Odbor

PREKLIC

Uprava za dohodke OLO Celje-okolica preklicuje kot neveljavno pooblastilo za vršenje kontrole nad vplačevanjem državne akumulacije in prometnega davka v podjetjih socialističnega in privatnega sektorja, izdano pod št. II-1674/5-C 4 z dne 6. I. 1953 na ime Poljšak Stane (bivši uslužbenec naše uprave). Takojšnja uprava za dohodke ne odgovarja za eventualne posledice zlorabe tega pooblastila.

Celje, dne 12. III. 1953.

PODJETJA, USTANOVE IN ZASEBNIKI obračunajte se na novo ustanovljeno »Ekonomske pisarne« v Stanetovi ulici št. 15.

Daje vam gospodarske nasvete, vrši revizije, vodi knjigovodstvo manjšim obratom, sestavlja vloge, prošnje in pritožbe, zastopa pred drž. arbitražo, posreduje pri prodaji oz. nakupu nepremičnin itd.

FOTO-KINOAMATERSKO DRUŠTVO

v Celju predvaja v soboto, dne 14. t. m. ob 19 uri v dvorani Ljudskega gledališča diapozitive slik IV. mednarodne razstave v Ljubljani, s tolmačenjem in kritiko slik po tov. prof. Hlupiču iz Maribora.

PUTNIK CELJE

sporoča, da ima še nekaj praznih mest za izlet v Trst, pohitite s prijavi! — Ponovno pozivamo sindikalne podružnice, da v najkrajšem času prijavijo svoje promajske izlete, v nasprotnem primeru ne bomo mogli upoštevati njihovih želja.

MESTNO GLEDALIŠČE CELJE

Nedelja, 15. marca 1953 ob 15.30 — Friedrich Forster: Robinson ne sme umreti — Izven.

OBJAVA

Uprava Mestnega gledališča v Celju vabi abonente, da si podaljšajo abonmajske vstopnice za Molierovega »Namišljenega bolnika«, ki bo zadnja predstava v starem gledališču, Stanetova ul. 15 v mesecu marcu in aprilu. Vstopnice za to predstavo si abonenti lahko nabavijo v času od 16. do 21. marca 1953, in sicer dnevno od 15. do 18. ure pri blagajni v Stanetovi ulici 15.

Abonmaje, ki ne bodo podaljšani, bo uprava po preteku tega roka, prepusila drugim interesentom.

Dalje opozorjamo občinstvo, da bo abonma za drugo polovico sezone v novem gledališču razpisan v najkrajšem času.

Uprava

KONCERT

Skupni koncert mladinskega pevskega zbora I. gimnazije in komornega moškega zbora v proslavo 60-letnice Planinskega društva bo 18. marca 1953 ob 20. uri v Narodnem domu. Predprodaja vstopnic v Glasbeni šoli. Cena 80, 60, 40, 20 din.

NEDELJSKA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Dne 15. marca 1953 tov. dr. Čerin Josip, Celje, Cankarjeva ul. 9. — Nedeljska zdravniška dežurna služba traja od sobote popoldne do ponedeljka do 8. ure zjutraj.

Iščemo DVA MINERJA za kamnomol, nastop službe takoj. Plača po tarifnem pravilniku. — Interesenti naj se javijo pri upravi Apnenika, Pečovnik, Celje.

Nudim nizka drevesca na angleških podlagah jablane, hruške, slive, kutine. Nizke vrtnice. Celjanom dostavim v Celje do g. učitelja Petrika. — Jelen Anton, drevesnica, Št. Ilj pri Velenju.

PRODAM čevljarsko delavnico. Naslov v upravi lista.

PRODAM njivo ob cesti uro in četrt od Celja proti Šmartnem v Rož. d., okrog 112 arov na ravnam. Cena po dogovoru, plačljivo ob prevzemu. Naslov v upravi lista.

PRODAM parcelo ob cesti pri Šentjurju, njivo in travnik. Naslov v upravi lista.

KUPIM mlin za kmečko mletje ali ga vzamem v zakup. Grem tudi v službo. Naslov v upravi lista.

ENODRUŽINSKO HISICO z vrtom, električno razsvetljavo in po možnosti z vodovodom v bližini Celja ali Vojnika kupim. Ponudbe z navedbo kraja in cene je poslati na upravo Savinjskega vestnika pod »Upokojevec«.

ZAMENJAM STANOVANJE (sobo in kuhinjo) v Gaberju za enako v centru. Naslov v upravi lista.

ZAMENJAM enosobno stanovanje. Sp. Trnovlje štev. 9.

ZAMENJAM enostanovanjsko hišo s 30 arov njive in 15 arov sadovnjaka v Petrovčah za dobro ohranjeno enostanovanjsko hišo z do 20 arov zemljišča v bližini okolici Celja. Naslov v upravi Savinjskega vestnika.

KNJIGOVODJA z opravljenim izpitom želi zaposlitve v Celju ali neposredni bližini. Naslov v upravi lista.

V SLUŽBO SPREJMEM dva sposobna pomočnika tehničarja. Hrana in stanovanje v hiši. Zidar Franc, izdelovalec tehnike, Maribor, Pobreška 9.

ISCEM starejšo postrojnico s snemanjem kuhanja za dopoldanski čas. Naslov v upravi lista.

PREKLICUJEM izgubljeno potrdilo Starinarne, števil. 24-3, z dne 6. marca 1953 na ime Robič Ana, Celje Tomšičev trg 7.

KINO

KINO »UNION« CELJE

Od 10. do 16. marca 1953 ameriški film »VIVA ZAPATA«
Od 17. do 23. marca 1953 nemški film »MAJA V TANCICI«

KINO »DOM« CELJE

Od 13. do 19. marca 1953 francoski film »PANIKA«
Od 20. do 26. marca 1953 angleški film »ZA KYLOVE NI PROSTORA«

Predstave v kinu »Union« Celje, dnevno ob 18. in 20. uri, ob nedeljah ob 16.15; 18.15 in 20.15.

Predstave v kinu »Dom« Celje, dnevno ob 18.15 in 20.15, ob nedeljah ob 16.15; 18.15 in 20.15.

KINO ZALEC

Od 14. do 15. marca 1953 mehiški film »LA MALQUERIDA«
Od 18. do 19. marca 1953 jugoslov. film »HOJA LERO«

ZAHVALA

Vsem, ki so sprejeli našega očka na njegovi zadnji poti, za izraze sožalja in za podarjene vence, topla zahvala.

Cokanovi in sorodstvo

TRGOVSKO PODJETJE

ŠPECERIJA

CELJE

Vas postreže v svojih poslovalnicah z raznim špecerijskim in kolonialnim blagom. Občutno smo znižali cene čokolade in likerjem. Z manufakturo Vas postrežemo v poslovalnici »PRI CINKARNI« Železnino Vam nudi poslovalnica »TOVST«